



TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Fakulta přírodovědně-humanitní
a pedagogická



Analýza financování sportu v České republice

Bakalářská práce

Studijní program:

B7401 Tělesná výchova a sport

Studijní obor:

Rekreologie

Autor práce:

Markéta Polachová

Vedoucí práce:

PhDr. Klára Kuprová, Ph.D.

Katedra tělesné výchovy a sportu





TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Fakulta přírodovědně-humanitní
a pedagogická



Zadání bakalářské práce

Analýza financování sportu v České republice

Jméno a příjmení: **Markéta Polachová**
Osobní číslo: P17000031
Studijní program: B7401 Tělesná výchova a sport
Studijní obor: Rekreatologie
Zadávací katedra: Katedra tělesné výchovy a sportu
Akademický rok: **2018/2019**

Zásady pro vypracování:

Přehled financování sportu v minulosti. Rozbor financování jednotlivých sportovních subjektů. Poukázání na nedostatky ve financování sportu v České republice a návrh možných řešení pro jejich vylepšení.

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy:
Forma zpracování práce:
Jazyk práce:

tištěná/elektronická
Čeština



Seznam odborné literatury:

HAMERNIKOVÁ, Bojka. Financování ve veřejném a neziskovém nestátním sektoru. Praha: Eurolex Bohemia. 2000. ISBN 80-902752-3-0.
HOBZA, Jaroslav, REKTOŘÍK, Karel a kolektiv. Základy ekonomie sportu. Praha: Ekopress. 2006. ISBN 80-86929-04-3.
NOVOTNÝ, Jiří. Ekonomika sportu, vybrané kapitoly II. Praha: Oeconomica. 2006. ISBN 978-80-245-1521-2.

Vedoucí práce:

PhDr. Klára Kuprová, Ph.D.
Katedra tělesné výchovy a sportu

Datum zadání práce:

26. dubna 2019

Předpokládaný termín odevzdání:

24. dubna 2020

prof. RNDr. Jan Pícek, CSc.
děkan

L.S.

doc. PaedDr. Aleš Suchomel, Ph.D.
vedoucí katedry

V Liberci dne 26. dubna 2019

Prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Jsem si vědoma toho, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Současně čestně prohlašuji, že text elektronické podoby práce vložený do IS/STAG se shoduje s textem tištěné podoby práce.

Beru na vědomí, že má bakalářská práce bude zveřejněna Technickou univerzitou v Liberci v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Jsem si vědoma následků, které podle zákona o vysokých školách mohou vyplývat z porušení tohoto prohlášení.

13. dubna 2021

Markéta Polachová

Poděkování

Ráda bych poděkovala mé vedoucí bakalářské práce PhDr. Kláře Kuprové, Ph.D. za vedení, trpělivost, vstřícný přístup a veškerý čas, který mi věnovala při tvoření této práce.

Anotace

Bakalářská práce se zaměřuje především na problém financování sportu v České republice a dále na financování sportu v Německu. Cílem je navrhnout zlepšení financování v České republice. První část práce se zabývá přiblížením pojmu sport a tělesná výchova. Dále rozebírá sport v minulosti a jednotlivé sportovní organizace v České republice. V další části práce rozebírá už samotné financování sportu v České republice. Přibližuje systém, jakým se finance dostávají ke sportovním organizacím a sportovcům. V této části, také můžeme najít vyúčtování z určitých let. Kam a kolik financí putovalo na sportovní gymnázia nebo jaké byly rozdíly mezi určitými roky příjmů financí z loterijních společností. V další části práce rozebírá sport v Německu a jeho financování. Závěrem se zabýváme porovnáním těchto dvou systémů a navrhnutím, jak a v čem by se náš systém financování sportu mohl zlepšit, při pohledu na Německo.

Klíčová slova

Dotace, financování sportu, Německo, sport.

Anotation

This bachelor thesis focuses mainly on the problém of financig sports in Czech Republic and financing sports in Germany. Purpose of the thesis is suggestion to improve financig of sport in Czech Republic. First part of the thesis deals with concept of sport and physical education. Next part is about history od sport and individual sport organizations in Czech Republic. Next part of the thesis deals with financing sport in Czech Republic. This clears the metod how the finance goes to sport organization and athletes. In this part we can also find billing from some years. Where and how much money went to sport gymnasions or what differences were in each year incomes from lottery companions. Next part is about sport in Germany and their financial system. In conclusin I am comparing these two systems and suggesting the solutions to make our sport systém better with comparism to Germany.

Key words

Germany, financing sport, sport, subsidy

Obsah

Úvod.....	12
1 Cíle práce.....	14
2 Vymezení základních pojmů.....	15
2.1 Sport.....	15
2.2 Tělesná kultura.....	15
2.3 Význam sportu ve společnosti.....	16
2.4 Smysl pohybové činnosti.....	17
2.5 Dělení sportu.....	17
2.6 Sponzoring ve sportu.....	19
2.7 Dobrovolnictví.....	21
2.8 Ekonomické přínosy sportu.....	22
3 Organizace řídicí sport.....	24
3.1 Český olympijský výbor.....	24
3.2 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.....	24
3.3 Národní sportovní agentura.....	27
3.4 Česká unie sportu.....	28
3.5 Sdružení sportovních svazů České republiky.....	28
3.6 Česká obec sokolská.....	29
3.7 Orel.....	29
4 Vývoj sportu v České republice po roce 1989.....	31
5 Financování sportu České republiky.....	35
5.1 Podpora sportu v letech 2016-2025.....	36
5.2 Financování sportu z veřejných zdrojů.....	39
5.3 Financování sportu ze státního rozpočtu.....	39
5.4 Financování sportu ze soukromých zdrojů.....	44
5.5 Financování tělesné výchovy.....	45
5.6 Financování sportu z krajských a municipálních rozpočtů.....	46

5.7	Financování sportu ze zisku loterijních společností.....	48
6	Sport v Německu.....	52
7	Financování sportu v Německu.....	56
8	Návrh zlepšení financování sportu v České republice	60
9	Závěr.....	62
10	Seznam použitých zdrojů	63

Seznam použitých obrázků

Obrázek 1: Systém tělesné kultury.....	16
Obrázek 2: Vývoj výše financí ve světě od sponzorů.....	21
Obrázek 3: Podíl dobrovolníků v ČR v r. 2009 Chyba! Záložka není definována.	
Obrázek 4: Vícezdrojové financování tělesné kultury v ČR.....	35
Obrázek 5: Finanční podpora od obcí na kulturu a tělovýchovu	47
Obrázek 6: Tělovýchovné a kulturní výdaje obcí v roce 2013 až 2016.....	47
Obrázek 7: Rozdělené finanční prostředky ČOV v r. 2015	49
Obrázek 8: Rozdělení finančních prostředků ČOV r. 2016	50
Obrázek 9: Organizační formy sportu v Německu	52
Obrázek 10: Piliře sportovního systému v Německu.....	53
Obrázek 11: Vzestup členství ve fitness centrech v Německu v milionech	54
Obrázek 12: Dobrovolná práce obyvatelstva Německa v roce 2009	55
Obrázek 13: Rozpočet Spolkového Ministerstva vnitra na sport v milionech EUR..	57
Obrázek 14: Sponzorské výdaje společnosti populárního a vrcholového sportu.....	58
Obrázek 15: Výdaje domácností do oblasti sportu v roce 2015.....	59

Seznam použitých tabulek

Tabulka 1: Investiční a neinvestiční dotace pro rok 2021.....	42
Tabulka 2: Vyplacené dotace za rok 2020	44
Tabulka 3: Dotace 2020 rozdělené sportovním gymnáziím v ČR.....	45
Tabulka 4: Příjem financí od loterijních společností 2015	49
Tabulka 5: Příjem financí od loterijních společností 2016	50
Tabulka 6: Loterijní společnosti, které v roce 2019 přispěly největší částkou	58

Seznam použitých zkratk

ČOS Česká obec sokolská

ČOV Český olympijský výbor

ČR Česká republika

ČSTV Československý svaz tělesné výchovy

ČUS Česká unie sportu

DLGR Německá společnost pro záchranu života

DOSB Německá olympijská sportovní federace

EU Evropská unie

HDP Hrubý domácí produkt

MŠMTČR Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky

MVČR Ministerstvo vnitra České republiky

NSA Národní sportovní agentura

OSN Organizace spojených národů

Úvod

Sport a celkově zdravý životní styl je v dnešní době velký trend po celém světě. Některým lidem přináší sport obživu, některým z nás přináší dobrý pocit, radost, kondici, štíhlou postavu a jiným přináší zážitek v podobě fanouškovství, bez kterého by sport neměl nikdy takovou sílu a atmosféru. Lidé se ke sportu také mohou dostat jako organizátoři nebo dobrovolníci na sportovních akcích.

Sport je velmi důležitý v oblasti socializace. Spojuje všechny věkové kategorie. Pro děti je důležitý v začlenění do kolektivu a pro rozvoj dítěte po psychické i fyzické stránce. Starší lidé díky sportu mnohdy odbourají osamělost a jsou delší dobu více pohybliví. Sport má velký klad hlavně v tom, že ho mohou dělat všichni lidé po celém světě. Nerozlišuje bohaté a chudé, a proto se při sportu mohou sejít lidé všech tříd a dělat stejnou aktivitu. Více zabezpečení lidé mají ale samozřejmě mnohem větší obzor v možnostech sportu.

Ne všechny sporty se dají provozovat bez určitého zázemí, pomůcek a úprav prostředí. Proto je mnoho sportovišť a klubů, kam můžeme jít aktivitu za určitý poplatek vykonávat. I sport je proto součástí ekonomiky státu, protože někteří lidé sport využívají i za účelem zisku.

Financování sportu jsem si jako téma vybrala, protože mě sport zajímá, baví a chci sama sebe a ostatní přiblížit do dané problematiky o tom, že sport není jen o pozitivních emocích, zdravém životním stylu a vysportovaných postavách, ale také o velkých financích, a jak už jsem zmiňovala, tak je součástí ekonomiky státu. Myslím si, že málo kde je vysvětlený sport i ze stránky právě financování, kde se vůbec na soutěže, kluby, sportoviště, sportovní kroužky pro naše děti na školách a celkově na sport berou finance.

Bakalářská práce je rozdělená na několik kapitol. V první části se věnujeme základním pojmům v oblasti sportu a popisujeme organizaci Česká unie sportu, Národní sportovní agentura a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Česká obec sokolská, sdružení sportovních svazů České republiky, Český olympijský výbor a Orel. Také rozebíráme sponzoring a dobrovolnictví v České republice. V další části se věnujeme sportu v České republice v minulosti od roku 1989 a od stejného roku i jeho financování. Další část věnujeme financování sportu v České republice v současnosti, kde rozebíráme možnosti financování z veřejných a soukromých zdrojů. Poté následuje úsek bakalářské práce, ve kterém nejdříve přibližujeme sport a jeho strukturu v Německu a poté rozebíráme jeho systém financování a konečně se dostáváme k samotnému cíli práce, kde navrhujeme možné

vylepšení našeho systému financování sportu v České republice. V závěru se věnujeme
zhodnocení zjištěných informací a celé práce.

1 Cíle práce

Hlavním cílem této práce je podat návrh na zlepšení financování sportu v České republice a také poukázat na jeho nedostatky.

Dílčí cíle práce jsou:

- vymezení pojmu sport a přiblížení základních pojmů ve sportu;
- popis jednotlivých sportovních organizací v České republice;
- přiblížení financování sportu České republiky v minulosti;
- popis financování sportu jednotlivých subjektů;
- sport v Německu;
- financování sportu v Německu.

2 Vymezení základních pojmů

Tato kapitola popisuje a vysvětluje základní pojmy v oblasti sportu.

2.1 Sport

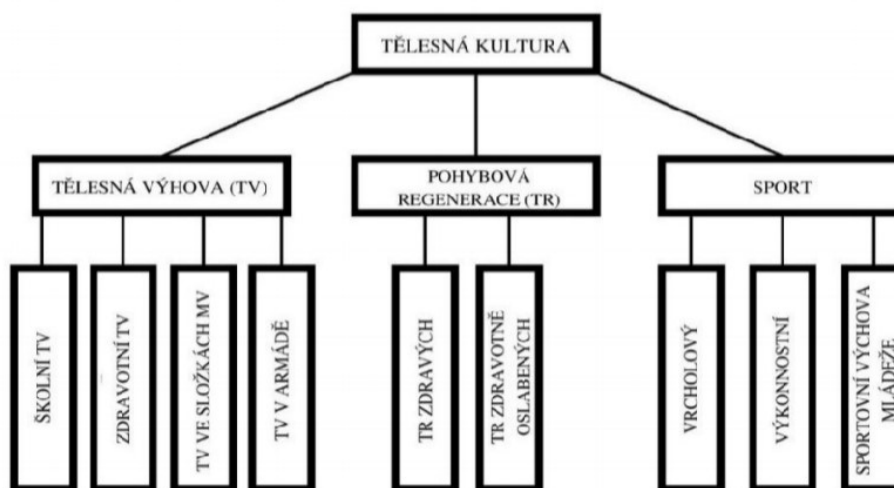
Pojem sport je velmi široké téma. Sport můžeme uchopit různými způsoby. Jsou ale dva nejčastější způsoby, jak můžeme pojem sport chápat. Jedním z přístupů je pohlížet na pojem sport rozsáhle. Sport je činnost, kterou člověk vykonává pro svůj dobrý pocit, pro radost. Při vykonávání sportovní činnosti se člověk dostane do fyzické i psychické pohody. Tento přístup chápání slova sport je odvozen od základu slova sport z latinského „disportare“ nebo z francouzského „le desportér“. Obě tato slova by se v překladu dala vysvětlit jako příjemně trávit volný čas a bavit se (Novotný, 2011).

Druhé pojetí pojmu sport, které je typické pro Severní Ameriku, je pohlížení na sport jako na pracovní proces s výsledkem zisku. Tento přístup je zaměřený na profesionalizaci sportu, kde hlavním cílem je výsledek či výkon (Slepičková, 2005).

2.2 Tělesná kultura

Sport jako takový spadá pod tělesnou kulturu. Tělesná kultura je zastřešujícím celkem viz. obrázek č. 1. Díky tělesné kultuře je člověk plnohodnotným článkem společnosti. Tělesná kultura se skládá ze tří dílů, které se poté dělí do pododdlů. Jedním ze třech dílů je sport, který se posléze dělí na výkonnostní, vrcholovou a sport mládeže. Dalším dílem je tělesná výchova, která se dělí na zdravotní a školní tělesnou výchovu, tělesnou výchovu v armádě a v neposlední řadě na tělesnou výchovu ve složkách ministerstva vnitra (Hobza, Rektořík, 2006). Tělesná kultura je pojetí sportovní aktivity, kde se zaměřujeme hlavně na vzdělávání (Hodaň, 1997). Závěrečným dílem je pohybová rekreace, která se dělí na tělesnou výchovu zdravých a tělesnou výchovu zdravotně oslabených jedinců (Hobza, Rektořík, 2006).

Podle Hodaň (1997) můžeme říct, že úkolem pohybové rekreace je celková regenerace těla, sil, mysli a uvedení těla do fyzické i psychické pohody. Do rekreace spadá i volný čas. Tento pojem je čas, kdy nevykonáváme pracovní povinnosti a ani nemusíme dělat úkoly běžného života.



Obrázek 1: Systém tělesné kultury

Zdroj: Hobza, Rektořík, 2006

2.3 Význam sportu ve společnosti

Sport vždy byl a bude důležitý pro kvalitní život. Člověk se díky němu může rozvíjet, poznávat sama sebe, překonávat své limity a nastavit si cíl, za kterým si může jít celý život.

V prvé řadě je sport důležitý pro udržení zdraví člověka. Sport je kvalitním prostředkem proti psychickým poruchám, které jsou v dnešní době čím dál častější. Člověk se díky sportu lépe vyrovná se stresem a lépe i stresové situace zvládá. Na straně občana se stále více projevují změny životního stylu, a to hlavně úbytek pohybu, díky sedavému zaměstnání, nedostatku času a shonu dnešní doby. Tato skutečnost se projevuje obezitou, civilizačními chorobami a špatnou pohybovou schopností ve stáří. Sport ve společnosti zvyšuje kvalitu života u stále stárnoucí populace.

Jeden z nejdůležitějších významů sportu je socializace člověka. Sport je o spolupráci a týmové práci. Sport je důležitou součástí výchovy dítěte. Sport nám přináší nová přátelství, prožitky, radost, dobrou náladu, hrdost a rozvíjí multikulturní společnost. Díky sportu se lidé sociálně začleňují a šíří ideu „fair play“, tedy spravedlnost a rovnost.

Státní sportovní reprezentace podporuje vlastenectví, hrdost občana na svůj národ a národní sjednocení. Sportovní úspěchy jsou propagací České republiky (MŠMT, 2021).

Sport má také velký hospodářský rozměr. Tento rozměr stále roste. Sport může vést k rozvoji měst, vesnic a regionu. Sport a ekonomika jsou sloučeny přímo a nepřímo. Ekonomika a sport na sebe působí navzájem. Jedná se o to, že když je sport dobře

financován, tak se sport kladně rozvíjí, a naopak sport zase působí na rozvoj ekonomiky státu.

Do přímých a nepřímých vztahů ekonomiky a sportu patří:

- turistika;
- organizace sportovních závodů, soutěží;
- budování nových sportovních center;
- zhotovování pomůcek a náčiní do sportovních zařízení;
- doprava sportovců a diváků na místo a z místa sportovní akce;
- služby jako jsou např. posilovny a nejrůznější sportovní kurzy všeho odvětví;
- prodej sportovních pomůcek a oblečení;
- reklama;
- obnova sportovní infrastruktury (Bílá kniha o sportu, 2008).

2.4 Smysl pohybové činnosti

Pohybová činnost hraje jednu z největších rolí pro dobrou zdravotní kondici člověka. V jisté míře je sport velmi prospěšný, ale pokud často překračujeme své pohybové limity při vykonávání sportovní aktivity nebo děláme sport na profesionální úrovni, tak může mít i opačný účinek a zdraví naopak škodit. Sportovní činnost ovšem v mnohem větší míře má kladné účinky jako je upevňování zdraví, správné vyvíjení a držení těla. Sportovní aktivita je také úzce navázána na psychiku člověka. Díky pohybové činnosti si člověk připouští mravní hodnoty a psychicky se vyvíjí. Často díky aktivitě máme zdravé sebevědomí a cítíme se silnějšími a méně ohroženými. Tělesná aktivita a sport nás také učí být motivováni. Také má vliv na vzdělávání jedince, na jeho vyjadřování a chování a posléze na přijetí jedince v kolektivu (Hodaň, 1997).

2.5 Dělení sportu

Sport dělíme podle koncepce státní podpory sportu v České republice, které vydalo Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy na roky 2016–2025 do odvětví:

- vrcholový a profesionální sport;
- výkonnostní sport;
- sport pro všechny;
- sport na školách;
- sport pro handicapované.

Tato koncepce řeší dlouholetou taktiku podpory sportu ve všech odvětvích (MŠMT, 2016).

Vrcholový a profesionální sport

Je to nejvyšší výkonnostní úroveň. Vrcholoví a profesionální sportovci reprezentují ČR buď jako jednotlivci nebo jako členové sportovních klubů. Vrcholový a profesionální sport ještě rozdělujeme na státní sportovní reprezentaci a sportovně talentovanou mládež. Základními spotřebiteli „hodnot“ je společnost z pozice diváka (MŠMT, 2016).

Výkonnostní sport

Stejně jako v prvním odvětví jsou sportovci seskupováni do klubů, ve kterých se připravují a zdokonalují. Jakmile se sportovec registrován ve sportovním svazu a připravuje se na soutěž, tak spadá pod výkonnostní sport i přes to že je amatér. Je to zájmová pohybová aktivita soutěžního rázu. Členové se účastní soutěží podle kategorií. Základními spotřebiteli „hodnot“ jsou sportovci, kteří vytvářejí právě tyto hodnoty jako emoce, atmosféru, zážitky, cíle (MŠMT, 2016).

Sport pro všechny

Do této skupiny patří jakákoliv pohybová aktivita, která je vykonávána jako koníček, ale zároveň může mít i soutěžní charakter. Jde o organizovaný i neorganizovaný sport s hlavním významem pro člověka, a to je začleňování do společnosti, zlepšení životního stylu, fyzická i psychická pohoda, seberealizace, plnění cílů (MŠMT, 2016).

Sport na školách

Sportem na školách není myšlená tělesná výchova v rámci vyučování, ale jedná se o navýšení sportu nad právě tělesnou výchovu ve škole. Sport se provozuje ve školních klubech a připravuje žáky na pohybové schopnosti, které mají dané ve škole a pomáhá vytvářet nebo utvrzovat vztah ke sportu. Sport ve škole je vykonávám buď nesoutěžně nebo na školních soutěžích (MŠMT, 2016).

Sport pro handicapované

Sport, který je vykonáván jedinci se zdravotním postižením. V ČR je sport pro handicapované vykonáván jak individuálně, tak organizovaně, a to ve všech výše uvedených odvětvích. Podporuje lepší zapojení handicapovaných do společnosti, zvedá sebedůvěru, napomáhá k samostatnému životu a v neposlední řadě pomáhá při rehabilitaci (MŠMT, 2016).

2.6 Sponzoring ve sportu

Sponzoring ve sportu je souvislost mezi firmou, podnikem a na druhé straně sportem. Obě strany z tohoto vztahu mají prospěch. Sponzor dává finanční prostředky, reklamní předměty nebo služby sponzorovanému, tudíž se jedná o službu a protislужbu. Sponzoring kolísá na hraně reklamy a daru. Jeho úkolem není samotná reklama, ale spíše uvést lidi v povědomí o firmě, podniku a zajistit, aby lidé k nim začali mít kladný vztah (Dudrová, 2005).

Typy sponzoringu

Exkluzivní sponzor

- přebírá všechny protislужby;
- oficiální partner.

Hlavní sponzor

- přebírá nejlepší protislужby.

Vedlejší sponzor

- rozdělují si horší reklamní protislужby.

Kooperační sponzor

- rozdělují si stejné protislужby, kde rozdíl je v době, kdy smlouvy platí.

Formy sponzoringu

Sponzorování jednotlivých sportovců:

- toto pojetí sponzoringu je nejčastější u vrcholových sportovců;
- čím lepší a známější sportovec, tím větší garance kvality;
- sportovec je od sponzora obdarován jak finančně, tak materiálně;
- sportovec dělá sponzorovi reklamu (předvádění zboží).

Sponzorování sportovních týmů:

- tým sportovců jako protislužbu sponzoru nabízí hlavně nošení reklam na dresu a oblečení;
- sponzor nabízí sponzorovanému ubytování při sportovních akcích, materiální pomoc jako oblečení a sportovní vybavení.

Sponzorování sportovních akcí:

- v tomto případě je velká možnost, jakou může udělat protislužbu sponzorovaný svému sponzorovi;
- reklamu může mít v budově (např. mantinely), na vstupenkách, na programu, na obrazovkách atd.

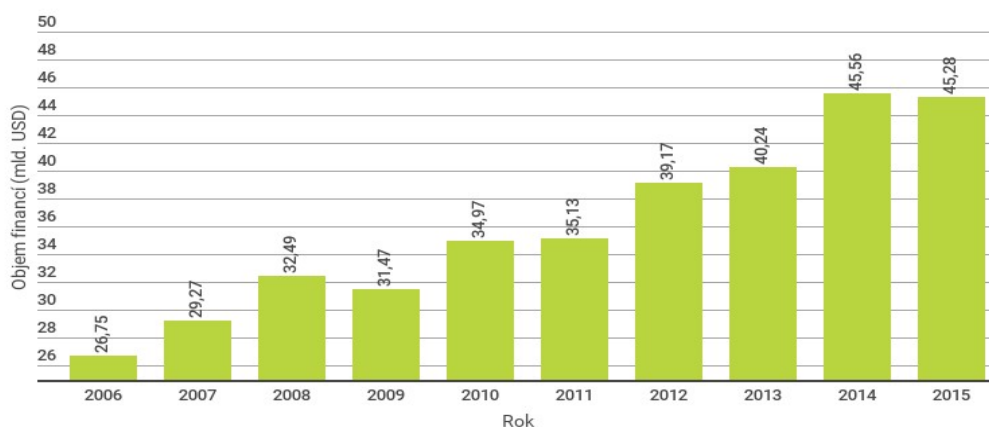
Sponzorování sportovních klubů:

- když sponzor sponzoruje celý klub, tak má velkou škálu výhod. Kluby totiž obsahují jak sportovní oddíly, tak jednotlivce a pořádají soutěže;
- všechny tyto subjekty mohou propagovat sponzora.

Sponzorování sportovních institucí:

- sponzor sponzoruje celé svazy i národní olympijské výbory (Dudrová, 2005).

Sponzoring a reklama jsou si velmi podobné. U reklamy jde ale o to, že reklama se výrobek snaží příjemci prodat. Přimět ho, aby změnil chování a výrobek si pořídil. Jde o prezentování výrobků nebo služeb, kde z toho žádná jiná strana nemá prospěch. Sponzoring se snaží, aby značka byla spojena s kvalitami sponzorovaného subjektu. Sponzoring slouží k posilování dané značky a lidmi je chápán mnohem lépe než právě reklama (Marke, 2016).



Obrázek 2: Vývoj výše financí ve světě od sponzorů

Zdroj: Peak, 2017

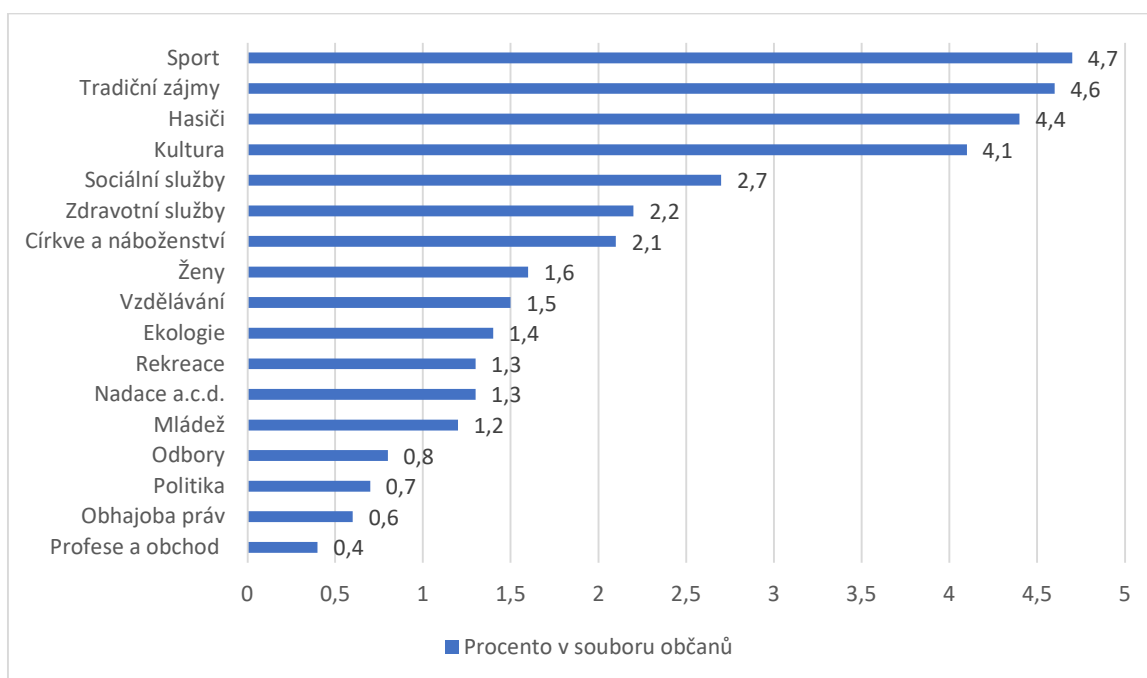
Sponzorství v celém světě má vzrůstající tendenci viz. obrázek č. 2. Největší nárůst financí od sponzorů jsme zaznamenali v roce 2014 (Peak, 2017).

2.7 Dobrovolnictví

Dobrovolníkem se může stát občan České republiky, ale i příslušník jiné země. Dobrovolnickou činnost může dělat každý přes mládež, dospělé až po handicapované jedince. Činnost se může vykonávat jednorázově, dlouhodobě, ale i na plný úvazek. Jde o to, vybrat správného dobrovolníka na danou činnost. V neziskových organizacích je široká možnost, jak upotřebit dobrovolníka. Toho musí práce bavit, musí být motivovaný, musí chtít pomoci ostatním a musí být pro danou věc zapálený (ICN, 2001).

Právě dobrovolníci jsou důležitým prvkem sportu. Lidé, kteří se rozhodnou pomoc vykonat, tak za svou pomoc ale neočekávají žádný výdělek nebo odměnu. Popřípadě je to jen symbolická odplata (Novotný, 2011).

Obor, ve kterém dobrovolníci podávají pomocnou ruku nejvíce, je právě sport. U nás v České republice je pomáhat v podobě dobrovolnictví velmi oblíbené. Před 12 lety se v roce 2009 dobrovolnické činnosti účastnilo 30 % občanů České republiky (viz obrázek č. 3), kteří překonali věkovou hranici 15 let. Do celkových procent jsme nezařadili jedince, kteří vykonávali tuto činnost samovolně. Po přičtení těchto jedinců by se výsledné procento ještě zvýšilo (Frič, Pospíšilová, 2010).



Obrázek 3: Podíl dobrovolníků v ČR v r. 2009

Zdroj: Vlastní zpracová Frič, Pospíšilová, 2009

Co se týče historie dobrovolnictví, tak v roce 1993 vznikaly počátky organizace HESTIA (centrum pro dobrovolnictví). V roce 1998 se uskutečnil samostatný dobrovolnický program pro nemocnici Baťova nemocnice ve Zlíně a nemocnici svatého Karla Boromejského v Praze, který byl první v České republice. Poté roku 1999 byla založena organizace HEISTA (Národní dobrovolnické centrum) a předávala se první cena s názvem „Křesadlo“. Tato cena byla udělována obyčejným lidem, kteří se podíleli na neobyčejné pomoci. Rok 2001 byl mezinárodním rokem dobrovolníků, byla založena koalice dobrovolnických iniciativ. V roce 2004 byl založen cíl pro „Zvyšování efektivity dobrovolnictví jako nástroj zlepšování kvality péče a důstojnosti života seniorů“ (Dobrovolník, 2014).

2.8 Ekonomické přínosy sportu

Novotný (2011) ve svém díle popisuje, že sport má velkou zásluhu na národním hospodařením většiny světa. Bavíme se o vyspělé části světa. Sport má podíl vytváření hrubého domácího produktu (dále HDP) i na mnoho jiných makroekonomických hodnotách. HDP je hojně sledovaná makroekonomická hodnota, a právě sport ji z významné části tvoří. Sport tvoří 1,1 až 3,6% spotřeby domácností, které jsou na území EU. Do této hodnoty se

ale nezapočítávají obnosy ze sázek. S financemi, které byly vyčerpány na sázky na sport by celková hodnota značně vzrostla.

V roce 2004 v Rakousku jednalo předsednictví Evropské unie, kde vyšlo napovrch, že sport vyprodukoval 307 miliard eur, což znamenalo cca. 3,7 % HDP EU. Ve stejném roce právě díky sportovní oblasti vzniklo 15 milionů volných pracovních míst v EU. Tyto pracovní místa tvořily 5,4 % ze všech pracovních míst v EU.

3 Organizace řídicí sport

Zastřešující sportovní organizace jsou sdruženy na bázi obdoby. Sdruženy jsou díky sportovní podobnosti nebo rozvoje v historii. Můžeme je rozdělit na dvě skupiny. První skupina obstarává svým členům, což znamená sportovním svazům, klubům a tělovýchovným jednotám souhrnný servis. Do této skupiny patří např. Česká unie sportu. Druhá skupina zajišťuje svým členům pouze speciální a účelový servis. Tato skupina nemá žádné vlastní sportovce. Patří do ní např. Český olympijský výbor.

Sportovních svazů je přes 100 v České republice. Pořádají pravidelnou sportovní činnost i soutěže v dané oblasti sportu. Všeobecné sportovní organizace samy o sobě nepořádají soutěže a závody. Sportovci je ale mohou pořádat zprostředkováním sportovních svazů. Všeobecné sportovní organizace jsou Sokol, Orel, vybrané svazy a kluby České unie sportu atd.

Rezortní sportovní centra připravují profesionální sportovce k reprezentování státu na světových soutěžích (Sportovní listy, 2017).

3.1 Český olympijský výbor

Český olympijský výbor (dále ČOV) vznikl v květnu roku 1899 a jeho sídlo je v Praze. Jeho hlavní spolupráce je s Mezinárodním olympijským výborem. Jeho úkolem je zaručit přítomnost českých reprezentantů na olympijských hrách. Rozhoduje jak o účasti, tak o složení reprezentantů, kteří se na olympijské hry vypravují. Pracuje se všemi sportovními činiteli. ČOV zastupuje zájmy sportu v České republice na olympijském mezinárodním hnutí. Udržuje činnost dle Olympijské charty a zabezpečuje i její dodržování v rámci ČR, stejně tak zabezpečuje nezneužití olympijských symbolů. Přísně zasahuje proti diskriminaci ve sportu z jakýkoliv důvodů. Dbá na kvalitní přípravu rozhodčích a trenérů a chce přitom rozšiřovat myšlenky olympismu. Posiluje zapojení žen ve sportu. ČOV slučuje sportovní svazy a federace, které jsou začleněné v mezinárodním programu OH, ale i ty, které tam začleněné nejsou (ČOV, 2018).

3.2 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

MŠMT je zkratka pro Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. V roce 2001 začalo MŠMT ČR rozdělovat finanční prostředky z rozpočtu státu do odvětví sportu díky dotačním programům. Založení těchto dotačních programů znamenalo velký posun dopředu,

protože před rokem 2001 nebyly jasně stanovené podmínky pro financování sportu z veřejných zdrojů. Právě od roku 2001 vytvořilo MŠMT devět dotačních programů.

- I. Program sportovní reprezentace
- II. Program sportovního centra mládeže
- III. Program sportovní talent
- IV. Program sportovní střediska
- V. Národní program rozvoje sportu pro všechny
- VI. Program sport a škola
- VII. Program sport zdravotně postižených
- VIII. Program údržba a provoz sportovních a tělovýchovných zařízení
- IX. Program podpory materiálně technické základny sportu

Program sportovní reprezentace:

- tento program finančně přispívá díky dotacím na chystání reprezentace ČR na světové soutěže;
- pod tento program spadá i financování přípravy vybraných reprezentantů olympijských her;
- díky tomuto programu se i podporují důležité sportovní soutěže a akce v ČR;
- určitý podíl financí je přidělena handicapovaným sportovcům.

Program sportovního centra mládeže:

- účelem této dotační formy je podpoření přípravy nadaných sportovců v kategorii junioři a dorostenci;
- sportovní svazy jsou k přípravě nadaných dětí zainteresované, a právě sportovní centra vedou sportovní svazy.

Program sportovní talent:

- tento program podporuje výběr nadané mládeže, např. jednotlivců, klubů, testování mládeže atd.

Program sportovní střediska:

- tento program se zabývá podporou dětí od 6 do 15 let;
- dotace přispívá na rozvíjení talentu.

Národní program rozvoje sportu pro všechny:

- program, který podporuje plány, které celoživotně vedou občany ke sportu;
- zaměřuje se na skupiny občanů od 6 do 18 let.
- podporuje pravidelnou sportovní aktivitu dané věkové skupiny;
- další skupinou jsou občané nad 60 let, sportovní akce a učení dobrovolníků.

Program sport a škola:

- tato podpora je určena pro studenty od 6 do 26 let;
- program směřuje svoji pozornost na vytvoření dostačujících předpokladů pro uskutečnění školních soutěží a založení sportovních klubů.

Program sport zdravotně postižených:

- tento program má za úkol vytvořit dobré sportovní podmínky lidem s handicapem;
- podílí se také na soutěžích handicapovaných sportovců.

Program údržba a provoz sportovních a tělovýchovných zařízení:

- cílem tohoto programu je podpora provozu sportovních zařízení a jejich udržování.

Program podpory materiálně technické základny sportu:

- tento program se snaží vylepšit technické předpoklady sportovní infrastruktury.

V roce 2010 došlo ke snížení dotačních programů z devíti na pět. Všechny podporované oblasti ovšem zůstaly zakomponovány v programech. Zredukování počtu programů mělo přispět na zjednodušení administrativy jednotlivých žádostí.

Pět nových programů

- I. Program sportovní reprezentace ČR
- II. Program sportovně talentovaná mládež
- III. Program všeobecná sportovní činnost
- IV. Program údržba a provoz sportovních zařízení
- V. Program financování reprodukce majetku – v roce 2012 se tento program rozšířil ještě o Program podpory sportu. Přidání programu proběhlo díky zvýšení rozpočtu (MŠMT, 2014).

V roce 2015 a 2016 nastaly další úpravy v programech. Nejdříve se zvýšil počet programů na sedm a upravil se i koncept u jednotlivých programů. V roce 2016 se přidávají další programy až na celkový počet jedenácti programů (MŠMT, 2016).

Vypsání dotace z aktuálních let se dozvíme v sekci samotného financování sportu v České republice.

3.3 Národní sportovní agentura

Národní sportovní agentura (dále jen NSA) uděluje podporu sportu ve formě financí ze státního rozpočtu. Vypisuje programy na podporu sportu, českou sportovní reprezentaci, turistiku a vymezuje sportovní politiku národa.

NSA vypisuje výzvy na významné sportovní akce. Vidinou je vybudovat dobré podmínky pro konání sportovních akcí, které patří mezi významné akce a také podpořit motivaci k vývoji sportovní činnosti. NSA se také tímto snaží o větší propagaci českého sportu v zahraničí a zvýšení úrovně české reprezentace, aby byla konkurence schopná v mezinárodním měřítku.

Pro rok 2021 jsou vypsány výzvy

VSA-2021:

- výzva vypsána pro důležité sportovní akce konané v roce 2021.

VSA ZPS-2021:

- výzva vypsána pro sportovní akce pro handicapované;
- akce konané v roce 2021.

COVID-SPORT 2:

- výzva vypsána pro podpora sportovních soutěží;
- vize této výzvy je podpora konání profesionálních soutěží i díky negativnímu dopadu Covid-19.

PSS-2021:

- tato výzva je vypsána pro podporování svazů ve sportu v roce 2021 (Dotacesport.cz).

3.4 Česká unie sportu

Česká unie sportu (dále jen ČUS) vznikla v roce 2013 z Českého svazu tělesné kultury. V dnešní době je pod ČUS skoro 1 milion zapsaných jednotlivců, 76 sportovních svazů, přes 7000 tělovýchovných jednot a klubů, přes 14000 sportovních oddílů a přes 8000 sportovních zařízení. ČUS patří pod ČOV a je součástí Evropského sdružení nevládních sportovních organizací. Nejdůležitějším úkolem ČUS je vytvářet ve všech sportovních klubech, tělovýchovných jednotách a sportovních svazech dobré podmínky pro jejich činnost.

Priority ČUS pro rok 2020-2024:

- ustálení služeb pro členy ČUS;
- správa a obnova majetku ČUS;
- spolupráce na ustálení pro výchovu ke sportovní činnosti a sport v rámci ČR;
- nové sídlo ČUS a pro národní sportovní svazy;
- zvětšení podpory sportu ve všech sférách (sport pro všechny, reprezentace...);
- utužení pozitivní představy ČUS jak u medií, tak u veřejnosti.

V této době ČUS usiluje o významnější roli sportu ve společnosti. Usiluje o to, aby sport byl na stejném postavení jako je kultura, církevní život nebo životní prostředí. Chce rozvíjet sport jak organizovaný, tak neorganizovaný a více vštípit myšlenku důležitosti sportu pro život (ČUSCZ, 2021).

3.5 Sdružení sportovních svazů České republiky

Toto sdružení je druhou nejpočetnější organizací v ČR, co se týče sportu. Má před 563 000 členů. Spojuje 21 členských svazů. Sdružení se aktivně orientuje na rozkvět mládežnického a amatérského sportu v organizacích obcí a měst v České republice. Sdružení také organizuje soutěže a závody od malých regionálních až po mezinárodní. Soutěže, které jsou organizovány jednotlivými svazy mají velmi dobrou pověst a úroveň. Příkladem byla v roce 2013 velmi kvalitní příprava a organizace mistrovství světa v biatlonu v roce 2013 v Novém Městě na Moravě. Kritici ze zahraničí tuto akci hodnotili jako nejlépe zorganizovanou akci v tomto odvětví sportu.

Důležitým úkolem pro sdružení je přísun financí na zabezpečení aktivity sportovních klubů. Projekty, které vydá Sdružení jsou uskutečňovány s pomocí MŠMT ve formě financí (sporty.cz, 2021).

3.6 Česká obec sokolská

Česká obec sokolská (dále ČOS) je podle zákona č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník, spolkem. ČOS má tři úrovně řízení. První a zároveň hlavní organizační složkou je tělocvičná jednota. Ty jsou opravdu bohaté na nabídku sportovních i nespportovních aktivit pro všechny věkové kategorie, jak už jsem zmiňovala výše. Tělocvičné jednoty jsou shromážděny do větších oblastních celků a ty se nazývají sokolské župy. Sokolských žup je v ČR 42. Oblast jedné župy musí vždy náležet stejnému kraji. Právě ČOS pak všechny župy spojuje do jednoho celku.

ČOV má k roku 2021 160 000 členů a nachází se v 1 000 obcích České republiky. Sokol najdeme ve městech, ale i v obcích, a to i těch nejmenších. Sokol nám dává opravdu rozmanité možnosti. V sokole můžeme vykonávat aktivity soutěžního i nesoutěžního rázu. Cvičit, věnovat se divadlu, zajímat se o historii Sokola v určitém regionu, utužovat naši fyzickou sílu a rozvíjet ducha může jedinec každého věku.

Nejpodstatnějším členem jednoty Sokol je cvičitel nebo vzdělavatel, který je z velkého podílu dobrovolník.

ČOS, tělovýchovné jednoty i župy jsou právnické osoby. ČOS je podle občanského zákoníku evidovaná jako spolek a je klíčovým zřizovatelem tělocvičných jednot a sokolských žup. Jednoty a župy jsou spolky pobočnými (Sokol, 2021).

3.7 Orel

Česká sportovní organizace Orel, která je v současnosti druhým největším tělovýchovným svazem v České republice, byla založena v roce 1909 katolickými sportovci. Stejně jako Sokol, se i Orel v letech 1918 až 1938 podílel na utváření a vývoji demokratického Československa. Prvním starostou a symbolickým prvním členem se stal Páter Jan Šrámek. Orel staví svoji činnost na křesťanských základech a věnuje se především sportu pro všechny a práci s mládeží. Heslo Orla zní: "*...Modli se a pracuj! Modli se a sportuj!*" Orel má za sebou více než 100letou tradici. Během historie byl několikrát zrušen a znovuobnoven. Členy Orla byli například i parašutisté, kteří podnikli atentát na Heydricha.

Orel má v současné době přes 18 000 členů. Organizace působí na celém území České republiky, a kromě sportu se věnuje také kultuře.

Orel dlouholetým členem mezinárodní katolické sportovní federace FICEP a aktivně se účastní všech jejích akcí. V České republice je Orel členem Všesportovního kolegia České

republiky, má své zástupce v Českém olympijském výboru. Činnosti Orla nejsou zaměřeny na vybrané sporty, ale aktivně se věnuje prakticky všem sportovním odvětvím. Práce v organizaci je založena na dobrovolnictví. Orel dále klade důraz na vzdělávání všech cvičitelů a trenérů, proto více než 300 členů Orla absolvovalo v minulých letech školení pro trenéry a cvičitele (Orel, 2015).

4 Vývoj sportu v České republice po roce 1989

Vývoj sportu po roce 1989 v tomto odstavci přiblížím proto, že vzhledem k rázu bakalářské práce není potřeba zacházet dále do minulosti.

O době po roce 1989 se dá říci, že není dobou revoluční, ale říká se jí období evoluční. Až do tohoto roku byla hlavní organizace sportu Československý svaz tělesné výchovy (dále jen ČSTV), která pod sebou měla všechny sportovní organizace. Díky sametové revoluci, která přišla právě v roce 1989 se od ČSTV odpoutal Československý olympijský výbor (dále ČOV), obnovil se Orel a Česká obec sokolská (dále ČOS). Dále vzniká velmi nových organizací jako je např. Křesťanské sdružení mladých lidí. V roce 1990 byla rozpuštěna ČSTV a místo ní byl vytvořen Český svaz tělesné výchovy, Slovenský svaz tělesné výchovy a Československá konfederace sportovních a tělovýchovných svazů. Všechny majetek ČSTV byl rozčleněn do nástupnických organizací, které zastřešovalo ministerstvo vnitra (dále MVČR). Sportovní organizace se staly zákonnými následovnicí ČSTV. Hlavní státní institucí sportu se poté stalo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR (dále již MŠMTČR). V rámci instituce MŠMTČR vznikly dvě nezávislé organizace, kde jednou je odbor sportu a druhou odbor mládeže. Tyto instituce rozdělovaly finanční prostředky z rozpočtu státu.

Od roku 1993, kdy od prvního ledna vznikla samostatná Česká republika se tato skutečnost rozdělení Československa promítala ve všech sférách života, a to znamená i v oblasti sportu. Spolky měly po roce 1993 pevně určená vnitřní pravidla i systém a nekonaly se žádné významné změny, ale pouze se vytvářely instituce nových sportovních oblastí, zakládaly se nové sportovní kluby a jednoty. Mezi individuálními sdruženími se začalo vytvářet větší organizační propojení. V tomto roce také vznikla loterijní společnost Sazka a.s. Roku 1994 a to přesně 15. 1. se také stala velmi významná událost. Vzniklo Vsesportovní kolegium ČR, které mělo za úkol sjednotit sportovní spolky a prosazovat ochranu sportu proti straně státu. Do roku 1997 byla finanční podpora tělovýchovy od státu dosti úspěšná, ale rok od roku klesala. V roce 1997 přišel velký zvrat, kdy finanční podpora tělovýchovy zažívala krizi, protože tento rok došlo k významnému ekonomickému poklesu. V roce 2001 byl vydán zákon č. 115/2001 sb., který vyřešil zádrhel v rozvíjení sportu a větší podporu ze strany státu. Nový zákon zajistil povinnost ze strany MŠMTČ, aby zajistila dostatečný přísun financí do sportu, protože je sport prospěšný pro společnost.

Dokument, který se stal významný pro odvětví sport a tělovýchova je Bílá kniha, která určuje jednotná pravidla a cíle tělovýchovy pro Evropskou unii (dále EU). Velký význam na změnu financování sportu měl rozpad společnosti Sazka a.s., která se velmi zadlužila, a to

hlavně kvůli stavbě nové arény. Zisk Sazky, který byl z loterijní činnosti do té doby hrál velkou roli v podpoře a financování tělovýchovy a sportu. Po této události byla uznaná novela zákona č. 63/1999. Tato novela zákona dělila finance dle výše akcionářské části. ČSTV dostávalo největší podíl financí. ČSTV se potom změnila na Českou unii sportu (dále ČUS), která ordinuje také do dnešní doby.

Od roku 2010 Všesportovní kolegium ČR sdružilo nejdůležitější sportovní organizace jako jsou např. Asociace tělovýchovných jednot a sportovních klubů, Orel, Klub českých turistů, Český střelecký svaz, Armáda České republiky atd. V České republice jsou v té době 3 miliony obyvatel, kteří patří ke členům Všesportovního kolegia České republiky. Poté v roce 2009 byl založen Podvýbor pro sport, který má za úkol odstraňovat problémy ve stavbě sportovního hnutí a tělovýchovného hnutí. Také podporuje postavení sportu v ČR.

V navazujícím období se prosazují nové odvětví sportu, ale má to i druhou stinnou stránku a to, že některé pro nás tradiční sporty jsou na ústupu (Grexa a Strachová, 2011).

Financování sportu v České republice po roce 1989

Nejdůležitější institucí v oblasti sportu bylo v této době Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR a SR. České ministerstvo založilo tělovýchovný a sportovní odbor. Odbor zabezpečoval a řídil rozčlenění finančních prostředků pro rozvoj sportu ze státního rozpočtu. Dále v roce 1990 byla založena Rada pro tělesnou výchovu a sport MŠMT, která se skládala z představitelů jednotlivých hlavních sportovních organizací, vysokých škol a členů parlamentu ČNR. Sportovní privilegia MŠMT byly rozsáhlé. Mohlo podporovat sportovní činnost a sportovní výzkumy. Dále v jeho kompetenci bylo vymezit obsah učiva na školách a obsah učiva sportovních specialistů. V neposlední řadě také podpora sportovní mezinárodní spolupráce (Grexa a Strachová, 2011).

Podle Strachové (2013) bylo založení Rady pro tělesnou výchovu a sport MŠMT zásadní k ustálení sportu u nás, ale ještě nebyla stanovena žádná koncepce tělesné kultury, která by zabezpečovala a rozvíjela příznivé prostředí pro sport.

Díky úpadkovému řízení byly zrušeny sportovní třídy a školy. Byla zrušena i střediska sportu pro mládež. Poté v roce 1993 začalo působit v oblasti zajištění sportu Ministerstvo vnitra. Za záštitou tohoto ministerstva byl také založen Odbor sportu Ministerstva vnitra České republiky. V období v roce 1990 až 1992 se díky zákonu č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů zformovala pokroková stavba sportovního prostředí. Mohly se začít rozvíjet

neziskové organizace a sportovní organizace měly právní formu občanského sdružení (Grexa a Strachová, 2011).

Sport byl zabezpečován dotacemi, které do sportu proudily ze státních zdrojů a vlastních zdrojů. Dotace přidělovalo MŠMT. Finance ze státních zdrojů byly přidělovány organizacím jako Sokol, Orel atd., ty dále finanční prostředky poskytují svazům. Vlastní finanční zdroje byly příspěvky od členů svazu, sponzoring a od roku 1993 i výnosy vyplácené akciovou společností s větším podílem ČSTV. Velkou částí vlastních zdrojů poté začaly být výnosy ze sportovních přenosů.

V roce 1990 byl rozpočet pro sport okolo 24 mld. Kč. Finance pro sport přicházely největším podílem z domácích zdrojů. Domácnosti produkovaly kolem 60 % financí pro sport. Finanční podpora ze státního rozpočtu byla nejmenší a to okolo 5 %. Česká republika držela čestné místo mezi jinými státy. Dokonce byla mezi státy, které patřili ke státům s lepší podporou sportu státu ze státního rozpočtu (Novotný, 2011).

Od roku 1992 stoupala dotační podpora od státu. V roce 1994 byla podpora přibližně o 300 mil. Kč větší než v roce 1993. Do roku 1996 se částka dotací zvýšila ještě přibližně o dalších 200 mil. Kč a vyšplhala se až na částku 1 250 000 000 Kč (Novotný 2000).

Od roku 1997 do roku 1998 nastala ale velká změna. Finanční podpora sportu pomocí dotací od státu zasáhla krize. Podpora sportu ze státního rozpočtu byla poloviční, co v roce 1989. Stalo se tak proto, protože stát začal šetřit a snížil výdaje ze státního rozpočtu. Ostatní příjmy sportu z možné pomoci obcí byly drobné (Novotný, 2011).

V roce 2000 se pomalu zahájilo zvyšování rozpočtů obcí a krajů. Finanční podpora státu k finanční podpoře krajů a obcí byla k poměru 1: 3. Výdaje ze státního rozpočtu na rozvoj sportu tvořil jednu třetinu a výdaje z obecních a krajských rozpočtů tvořily dvě třetiny (Novotný 2000).

V roce 2021 byl vydán zákon o podpoře sportu č. 115/2001 Sb. Jeho úkolem bylo utužit postavení sportu ve společnosti a díky tomuto zákonu mělo MŠMT povinnost financovat sport. Tento zákon vyřešil nejednotnou koncepci, která do této doby chyběla (Grexa a Strachová, 2011).

Po roce 2004 už výdaje na podporu sportu z krajských a obecních rozpočtů výrazně přesahují finanční podporu sportu z rozpočtu státu (Hodaň, Hobza, 2010).

Dalším důležitým finančním zdrojem pro podporu sportu byla Sazka. Ta se rozčlenila v roce 1993 na dvě instituce s vyšším prospěchem pro Českou republiku. Jedna organizace

byla Saska ČR a druhou organizací byla Športka v SR. Sazka se stala akciovou společností (Grexa a Strachová, 2011).

Rozdělení výnosu Sazky a.s. se dělí mezi sportovní svazy a organizace a ČSTV. ČSTV poté rozděluje výnos do okresních sdružení, svazů a oddílů. Toto rozdělování financí od Sazky zastrešovala již výše zmíněná Rada pro tělovýchovu a sport MŠMT (Strachová, 2013).

Zisk od Sazky, který byl stanovený pro sport s rukama stále stoupal. V roce 1995 byly finanční zdroje ze sázkových her na podporu sportu 631 mil. Kč. Každým rokem o pár milionů korun finanční podpora rostla a v roce 2003 se částka dostala až na 1 008 000 000 Kč (Hobza, Rektořík, 2006).

Horším řízením Sazky nastalo to, že finanční podpora sportu od Sazky začala klesat. Velkou roli v tomto faktu hrálo, že Sazka musela splácet výstavbu O2 arény. Její náklady se dostaly až na 17 miliard korun. V roce 2010 Sazka splácela 700 mil. Korun a splátka každým rokem rostla (Novotný, 2011).

Finanční prostředky, které dodávalo MŠMT do sportu od roku 2005 do roku 2007 stoupaly. Po roce 2007 začaly ale klesat. V roce 2007 dosáhly 3 miliardy korun. V roce 2009 to už bylo pouze 1,8 miliard korun (MŠMT, 2010).

V březnu roku 2011 byl vládou přijatý dokument, který nesl název „Koncepte státní podpory sportu v České republice“. Tento dokument podalo vládě MŠMT. Dokument měl regulovat systém státní podpory sportu a pomoci dobrovolnictví ve sportu. V dalších letech dochází ke změnám ve vyhlašování programů na podporu sportu (Olympijský tým, 2021).

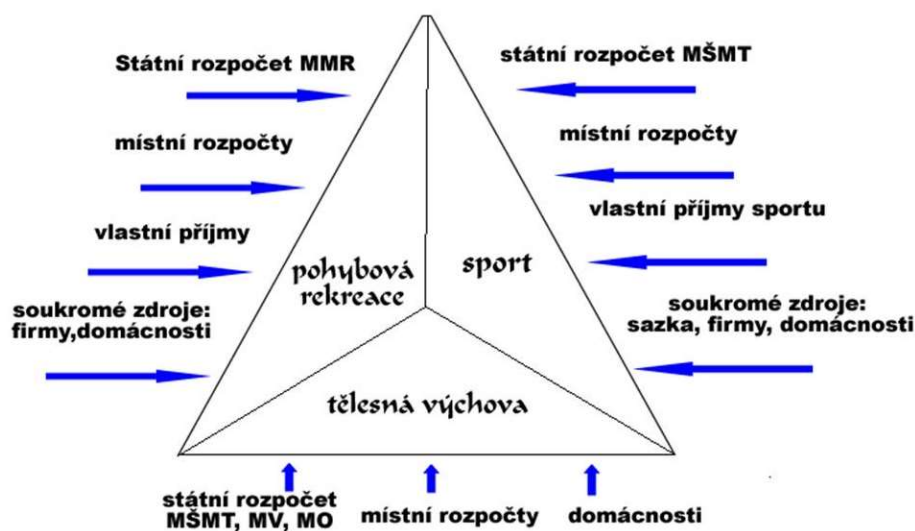
5 Financování sportu České republiky

Financování sportu v České republice je tzv. vícezdrojové, což je znázorněno na Obr. 4. Vzájemně se do sebe vměšují financování sportu z veřejných a soukromých zdrojů (Hobza, Rektořík, 2009).

Podle Hobzy a Rektořika (2006) patří sport do jak ziskového, tak neziskového sektoru. V dnešní době patří organizace, co se týče sportu hlavně do ziskového sektoru. Hlavně velké kluby mají účel zisku. I když neziskový sektor disponuje více subjekty, tak ziskový sektor produkuje větší HDP. Neziskový sektor na rozdíl od sektoru ziskového nabízí službu, díky které chce maximální užitek, ne zisk. Neziskový sektor je rozdělen na soukromý neziskový sektor a veřejný neziskový sektor. Do veřejného neziskového sektoru patří hlavně státní neziskové organizace. Tento systém se uplatňuje ve veřejném zájmu, tak i finance na fungování jednotlivých organizací přicházejí z veřejných zdrojů. Do druhého neziskového sektoru čili sektoru soukromého patří spolky, které jsou financovány ze soukromých zdrojů.

Sport je financován finančními prostředky přímo nebo nepřímo. Přímé financování znamená hlavně podpora, co se týče dotací a nepřímé financování čerpá z daňové politiky (Hobza, Rektořík, 2006).

Velmi důležitou součástí, která je pro sport nepostradatelnou podporou je podpora dobrovolníků. Bez této pomoci, by sport ani nemohl být v plné míře realizován. Dobrovolnictví má i kladný přínos do financí ve sportu (Hodaň, Hobza, 2010).



Obrázek 4: Vícezdrojové financování tělesné kultury v ČR

Zdroj: Vlastní zpracování dat podle Hobza a Rektořík, 2006

Na obrázku č. 4 podle Hobzy a Rektořika (2006) vidíme schéma vícezdrojového financování tělesné výchovy, sportu a pohybové rekreace v České republice. Všechny díly jsou financovány veřejnými dotacemi, největší objem financí přivádějí do sportu domácnosti. Domácnosti přivedou do sportu až kolem 40 % financí. Dále do sportu přivádějí velký podíl financí soukromé firmy, loterijní společnosti (Sazka), veřejné rozpočty, a to buď státní rozpočty nebo rozpočty obcí a krajů. Porpora pro kluby a svazy jsou finance, které získaly díky své vlastní produkci.

5.1 Podpora sportu v letech 2016-2025

Dokument, který vydalo Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy má představit plán pro podporu sportu v uvedených letech. Tento dokument navazuje na předchozí dokumenty, které také vydalo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, jako byl dokument z roku 2011 „Koncepte státní podpory sportu v České republice“, dále vypsany dokument na roky 2015 až 2017 s názvem „Plán podpory rozvoje sportu“ a v neposlední řadě dokument který vydalo Ministerstvo zdravotnictví s názvem „Národní a sportovní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemoci.“

Vizí této koncepce je vytvářet v České republice perfektní prostředí pro sport všech věkových kategorií. Neohlížet se přitom na původ, postavení a náboženství člověka a ani na to zda je zdatný sportovec nebo ne. Zjednodušeně je jejím úkolem vytvořit co nejlepší sportovní podmínky pro všechny.

Koncepce vznikla hlavně proto, aby se zlepšila fakta, která po průzkumech vyšly najevo. Příklady tohoto zjištění je, že se snižuje zdatnost a celkově aktivita dětí, velký nárůst obézních jedinců, a to zejména dětí, sportovní zařízení ve špatném zastaralém stavu, nízká podpora sportu od státu v porovnání s jinými zeměmi Evropské unie, menší pohybová gramotnost, problémy spojení sportovní kariéry, a přitom dostatečného vzdělání atd.

Strategických cílů koncepce je 8, přičemž každá určuje určité cíle, které by se měly za roky vylepšit nebo splnit:

1. **Rozvoj sportu pro všechny:** Současný stav spolků je ve srovnání s jinými zeměmi EU podfinancován a velmi často se setkáváme se zanedbanými prostory pro vykonávání sportovní aktivity. Proto je potřeba vytvářet lepší podmínky pro rozvoj klubů a tělovýchovných jednot. Tato oblast se také zabývá cílem zvyšování pozitivní a důležité role i malých místních sportovních

center a propojit jejich spolupráci se školním sportem. Dále je také důležité rozvíjet lepší podmínky proto, aby se do českých klubů zapsala více zájemců. Opět s porovnáním se jinými státy EU jsme značně pozadu co se týče počtu zapsaných občanů ve sportovních klubech. V této oblasti je také zmíněna podpora velkých sportovních akcí. Takové akce, jako velké běžecké závody jsou v České republice i jinde oblíbené a velký mediální dopad způsobuje zapojení více lidí do sportovní činnosti.

2. **Podporování široké základny výkonnostních sportů:** Tato oblast se zabývá hlavně větší povědomostí i malých dětech o možnosti sportu. Snaží se o to, aby malé děti měli zájem sportovat a bavilo je to. O tom, jaké sporty mohou dělat a co to obnáší. Proto tato oblast podporuje náborů malých dětí a na nich představení nejrůznějších sportů. Tato oblast se také snaží podporovat sport u mládeže, kteří se neprosadili a přestala jejich soutěžní kariéra. Takoví jedinci se od sportu někdy odpoutají úplně a přesně tato oblast se pak snaží hledat formy soutěží i pro ně, aby od sportu úplně neopustili. Posledním bodem podpory v této oblasti je rozvoj výkonnostního sportu pro dospělé.
3. **Rozvoj školního a univerzitního sportu:** Tato oblast je velice důležitá. Snaží se o zmožnění hodin tělesné výchovy na školách až na pět hodin týdně. U dětí je někdy pouze tělesná výchova na škole jejich jediným sportovním vyžitím za celý týden. Dvě až tři hodiny týdně, jak tomu bylo doposud je v dnešní době málo. Dalším důležitým cílem je určitě navýšit a podporovat školní soutěže pro všechny kategorie a rozšířit výběr volnočasových aktivit ve školních klubech.
4. **Odbornost ve sportu:** Jedním z hlavních cílů celé koncepce podpory 2025 je právě tento, a to vytvoření sportovního centra pro výzkum a poznatky z tohoto výzkumného sportovního centra přenést do praxe. Dalším bodem je zmodernizovat vzdělávání pro trenéry a sportovní odborníky ve všech sférách. Jak pro profesionální sportovce až po sportovce se zdravotním oslabením. Posledním cílem v této oblasti je zajistit větší odbornost trenérů a učitelů u dětí od pěti do deseti let. U takto malých dětí je důležité začít s kvalitní výukou už od samých začátků.
5. **Obnova a budování sportovních zařízení:** Díky změně podmínek pro sport se nedalo rychle reagovat na velký přesun sportu z venkovních hřišť do vnitřních prostor. Hodně budov je zastaralých a je jich malý počet, než který by byl potřeba. Tento systém je potřeba renovovat. Je potřeba modernizovat školní sportovní areály. U venkovních sportovišť je třeba popřemýšlet o tom,

zda jde, aby fungovaly i o prázdninách a zajistit jejich fungování i když je škola zavřená. Dalším cílem je také sledovat jaké vybavení používají v zahraničí pro přípravu reprezentace a stále s nimi držet krok. Jen takto si totiž můžeme udržet konkurenceschopné postavení ve světě.

6. **Sport handicapovaných:** Zajistit plnohodnotný sport pro jedince se zdravotním postižením je velmi důležité pro jejich začlenění a dodání plnohodnotné výuky a šance na jejich vzdělání. Jedním z cílů této oblasti je zajistit na co nejvíce místech bezbariérový přístup do sportovišť a možnost sportu pro jedince se zdravotním oslabením. Druhým cílem je rozvoj a podpora nadaných jedinců s handicapem, kteří mohou reprezentovat Českou republiku.
7. **Konkurenceschopnost sportovní reprezentace ČR:** Důležitou roli hraje souhra vzdělávání a připravování reprezentantů a sportovců České republiky. Proto je cílem kladen velký důraz na školy se sportovní tematikou (sportovní gymnázia), které připraví sportovce jak po stránce vzdělanosti, tak po stránce sportu. Pro věkové kategorie 19 až 23 let budou připraveny možnosti, při kterých jedinec bude moci studovat, ale i nadále plnit vrcholovou přípravu. Tento program se nazývá „Tréninková akademie.“ Další cíle jsou zlepšit zdravotní systém pro reprezentanty, podporovat a vzdělávat trenéry a podporovat šíření kladného hodnocení českých reprezentantů a šířit jejich úspěchy.
8. **Komerční sport:** V dnešní době je hodně důležitý pojem zdravý životní styl a fitness. Proto je potřeba rozvíjet služby co se týče zdravého životního stylu, tyto služby nejvíce využívají ženy. Dále je cílem této oblasti opakovaně podporovat a organizovat mezinárodní soutěže i soutěže České republiky.

Dotační politika má za úkol financovat sportovní organizace, aby vedlo k jejich rozvoji. Dále je potřeba zmírnit financování ze soukromého zdroje rodin a samotných sportovců, protože následná dostupnost je menší, než když pomáhají více finance z dotací.

Dotace Programu 2016 až 2025 mají za úkol zvýšit objem dotací na normu, která je běžná v Evropské unii. Další úkol je zvýšení financí pro sportovní organizace, čerpání financí z evropských fondů, vytvoření kontroly využívání dotací. Nadále se plánuje s vícezdrojovým financováním sportu v České republice (MŠMT, 2021).

5.2 Financování sportu z veřejných zdrojů

Nejdůležitější institucí pro získávání financí ze státního rozpočtu pro sport v České republice je MŠMT. To má za úkol zajistit finance i dobré podmínky pro sport. Rozčlenění finančních prostředků ze státního rozpočtu navrhuje Národní rada pro sport. Tento návrh posléze představí MŠMT, které rozhodne o jeho platnosti. Od roku 2020 převzala Národní sportovní agentura rozčleňování financí pro sportovní činnost. Ministerstvo vnitra a Ministerstvo obrany je dalším důležitým článkem pro financování sportovních center (MŠMT, 2016).

Financování sportu z veřejných zdrojů je realizováno pomocí státních dotací, krajských, městských a obecních dotací, podporou tělesné výchovy na školách, krajských a municipálních rozpočtů (Hodaň, Hobza, 2010).

Financování sportu ze státního rozpočtu probíhá v podobě dotací, které jsou investiční a neinvestiční. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vypisuje programy Státní podpory sportu, díky kterým se rozvrhne finanční podpora do určitých odvětví sportu. Na webových stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy jsou tyto programy volně přístupné pro všechny, kdo chce o dotace zažádat. Vypisování programů je ve shodě se zákonem č. 218/2000 Sb. o pravidlech rozpočtu (MŠMT, 2016).

5.3 Financování sportu ze státního rozpočtu

Financování sportu v České republice ze státního rozpočtu se děje ve formě neinvestičních a investičních dotací. Ty vypisuje MŠMT. V půli roku 2021, ale převezme činnost MŠMT definitivně NSA.

Neinvestiční dotační programy pro rok 2021

Můj klub 2021:

- tato výzva je určena pro kluby a tělovýchovné jednoty, které se věnují mládeži od 3 do 23 let.

Podpora sportovních soutěží:

- tato výzva, jak už napovídá název je určena pro podporu finančními prostředky pro konání sportovních soutěží a závodů.

Provoz a údržba 2021:

- tato výzva je pro neziskové organizace na údržbu sportovních zařízení;

- v předešlých letech byla tato dotace součástí dotačního programu Můj klub. Národní sportovní agentura ale posléze tuto výzvu vyčlenila do samostatného dotačního programu.

Olympijské a paralympijské hnutí 2021:

- propagace sportu, olympijských principů, podpora zdravého životního stylu;
- podpora sportovní reprezentace České republiky.

Výzva VSA 2021:

- tato výzva se orientuje na významné sportovní akce roku 2021.

Významné sportovní akce mimořádné důležitosti:

- tato výzva je podpora pro sportovní akce mimořádné důležitosti;
- akce které jsou konkurenceschopné v rámci ostatních reprezentací jiných zemí.

Účast na významných sportovních akcích ZPS:

- výzva je zaměřena na působení sportovců se zdravotním postižením;
- paralympijských hráčů, speciálních olympiádách.

Výzva VSA ZPS:

- tato výzva má podpořit významné sportovní akce sportovců se zdravotním postižením.

Výzva univerzitní sport:

- cílem je rozvoj sportu na univerzitách, univerzitních klubů, soutěží jak v rámci univerzity, tak mezi nimi;
- podporuje mezinárodní univerzitní soutěže.

Výzva COVID Sport 2:

- tato podpora se věnuje následkům po pandemii;
- podpora za zrušené sportovní akce kvůli pandemii covid.

Výzva pohyb a zdraví:

- tato výzva se soustředí na podporu programů pro všechny věkové kategorie;
- jedná se o pohybové programy, které jsou zaměřené na zdravý životní styl;
- organizace, které pořádají sportovní festivaly a prohlídky.

Podpora sportovních svazů:

- tento dotační program má za cíl podpořit talentovanou mládež;
- program zajišťuje přípravu státní reprezentace a celkové zabezpečení svazu.

Podpora TJ/SK ZPS:

- zaručení podpory sportovních služeb u TJ/SK ZPS;
- opakující sportovní činnost pro ZPS;
- podpora nadaných ZPS.

Podpora svazů ZPS:

- tato výzva se specializuje na podporu svazů;
- svazy, které jsou určeny pro sportovní činnost ZPS;
- podpora soutěží pro zdravotně postižené jedince, pořádání akcí a propagačních programů pro rozvoj této oblasti;
- také je důležité často a efektivně proškolovat pracovníky, kteří pracují s jedinci se zdravotním postižením, a i proškolení podporuje tento dotační program.

Výzva zastřešující sportovní organizace:

- cílem výzvy je podpora sportovních organizací;
- podpora sportovní a organizační funkce zastřešující organizace, zabezpečení jejich členům (pojištění);
- podpora zdravého životního stylu a důležitých pohybových aktivit.

Výzva podpora reprezentace ZPS:

- podpora přípravy reprezentace sportovců se zdravotním postižením, soustředění, tréninky, testování sportovních schopností;
- zajištění jejich působení na Paralympijských hrách, mistrovství světa a Evropy, světové a evropské poháry, Global Games, atd.;
- tato výzva se orientuje na juniorské a seniorské věkové kategorie.

Podpora sportovních svazů oblast parasportu:

- cílem je zabezpečení sportovní a organizační funkce svazu parasportu;
- podpora rozvoje sportu pro jedince se zdravotním postižením v České republice a jeho působení v určitých oblastech;
- šíření jeho pravidel, vyučování odborných trenérů, organizování soutěží;
- spolupráce s mezinárodní federací pro parasport.

Investiční dotační programy pro rok 2021

Standardizovaná infrastruktura:

- tato výzva je určena pro budování nového sportovního zařízení;
- toto zařízení musí spadat do skupin, které jsou vypsané;
- skupinou je buď zimní stadion pro trénink, hala určená pro trénink míčových her nebo plavecký bazén v délce 25 metrů;
- sportovní zařízení musejí být ke sportu řádně používány.

Investice nad 10 milionů Kč:

- tato výzva je určena k vybudování sportovního zařízení nad 10 mil. Kč.

Investice do 10 milionů Kč:

- tato výzva je určena k vybudování sportovního zařízení do 10 mil. Kč.

Výzva movité investice:

- výzva pro movité investice znamená zajištění finanční podpory pro pořízení pomůcek (např. posilovací nářadí);
- pomůcky, které slouží k udržení aktivity sportovního zařízení (např. rolby);
- pomůcky, které umožňují uskutečnění soutěží (např. tiskárna).

Výzva movité investice parasport:

- tato výzva má stejnou podstatu jako výzva předchozí;
- na rozdíl od předchozí výzvy zohledňuje handicapované sportovce.

Výzva nadregionální sportovní infrastruktura:

- finanční prostředky na modernizaci sportovních zařízení;
- budování nových sportovních zařízení.

Výzva Kabina:

- tato výzva podporuje rozvoj sportovního zázemí.

Tabulka 1: Investiční a neinvestiční dotace pro rok 2021

Neinvestiční dotace 2021	Alokace
Můj klub 2021	1,5 mil. Kč
Podpora sportovních soutěží	46 mil. Kč

Provoz a údržba	400 mil. Kč
Olympijské a paralympijské hnutí	168 mil. Kč
Významné sportovní akce	200 mil. Kč
Významné sportovní akce mimořádné důležitosti	26 mil. Kč
Účast na významných sportovních akcích ZPS	20 mil. Kč
Výzva VSA ZPS	10 mil. Kč
Výzva univerzitní sport	65 mil. Kč
Výzvy COVID Sport 2	500 mil. Kč
Výzva Pohyb a zdraví	85 mil. Kč
Podpora sportovních svazů	2 mld. 885 mil. Kč
Podpora TJ/SK ZPS	49 mil. Kč
Podpora svazů ZPS	15 mil. Kč
Výzva Zastřešující sportovní organizace	88 mil. Kč
Výzva podpora reprezentace ZPS	35 mil. Kč
Podpora sportovních svazů oblast parasport	2,5 mil. Kč
Investiční dotace 2021	Alokace
Standardizovaná infrastruktura	1,2 mld. Kč
Investice nad 10 mil. Kč	600 mil. Kč
Investice do 10 mil. Kč	600 mil. Kč
Výzva movité investice	170 mil. Kč
Výzva movité investice parasport	10 mil. Kč
Výzva nadregionální sportovní infrastruktura	900 mil. Kč
Výzva Kabina	400 mil. Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dat podle Národní sportovní agentura, 2021

Na sportovní soutěže podle dat Národní sportovní agentury (2021) bylo už letošním rokem 2021 vyplaceno 200 000 000 Kč. Z tabulky č. 1 vyplývá, že je na letošní rok vypsána v neinvestičních dotacích podpora ve velikosti 4,59 mld. Kč a v investičních dotacích o velikosti 3,8 mld. Kč.

V následující tabulce č. 2 uvedu vyplacené dotace z roku 2020. Zde jsou údaje podle Národní sportovní agentury a Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy o výši již vyplacených dotací.

Tabulka 2: Vyplacené dotace za rok 2020

Vyplacená dotace za rok 2020	Částka
Neinvestiční dotace	
Významné sportovní akce	18 587 141 Kč
Covid Sport 1	118 252 782,16 Kč
Podpora sportovních soutěží	57 041 041,65 Kč
Rozdělení finančních prostředků pro sportovní gymnázia	19 985 014 Kč
Můj klub	1 175 164 519 Kč
Talent	779 486 348 Kč
Repre	732 180 140 Kč
Investiční dotace	
V5 sport	1 661 148 681 Kč
V6 sport	226 820 435 Kč
Celkem	4 788 666 101,81 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dat podle MŠMT, NSA, 2021

5.4 Financování sportu ze soukromých zdrojů

Do tělesné kultury se také mnoho financí dostává právě ze soukromých zdrojů. Tím se rozumí zisk z reklamy, zisk z konání subjektů, výloha domácností a podpora v podobě sponzoringu. Ve financování sportu ze soukromých zdrojů musíme rozlišovat do jaké oblasti sportu finance putují. Mohou putovat do sportu pro všechny, profesionálního nebo výkonnostního sportu. Reklamní činnost a sponzorování přivádí finanční prostředky do vrcholovým sportovcům, domácnosti potom podporují svými výdaji sport v širokém měřítku a tím je sport pro všechny. Domácnosti mají největší podíl podpory pro sport v České

republiky. Jejich přínos je opravdu velký, a to až kolem 40 %. Nebýt prostředků z domácností, tak by kluby ani nemohly fungovat. Prostředky z domácností platí klubům startovné, vstupné na závody a soutěže, vybavení, zápisné, klubové restaurace, ubytování (KPMG, 2021).

5.5 Financování tělesné výchovy

Jak můžeme vidět na obrázku č. 4, tak tělesná výchova je v České republice financována třemi způsoby. Prvním způsobem je podpora ze státního rozpočtu, dalším způsobem je financování ze strany krajů a obcí a tím posledním způsobem jsou soukromé finance z domácností, což je pořizování sportovního oblečení, vybavení a pomůcek.

Podpora financování tělesné výchovy na školách je podle tzv. rozpočtových normativ. Tyto normativa určují, kolik finančních prostředků potřebuje ke kvalitnímu studiu, žák nebo student podle věku. Normativa jsou vypsány MŠMT. Potom jsou rozdělovány v podobě dotací do městského, obecního (municipálního) a krajského finančního plánu. Z tohoto finančního rozpočtu jsou dále finance rozčleněny úřady do školských zařízení. Obecní úřady rozčleňují prostředky do mateřských a základních škol. Do středních škol a vyšších odborných škol posílají finance krajské úřady. Kolik financí je přesně potřeba na tělesnou výchovu není přesně známo. To záleží na více faktorech a na počtu hodin tělesné výchovy ve školním zařízení. Finanční prostředky totiž nejsou uvolňovány pouze na tělesnou výchovu, ale na celou výuku. Proto přesný finanční rozpočet pouze na tělesnou výchovu není znám (Hobza, Hodaň, 2010).

V následující tabulce č. 3 uvedeme příklad, kolik finančních prostředků bylo v roce 2020 uvolněno jen pro sportovní gymnázia v České republice.

Tabulka 3: Dotace 2020 rozdělené sportovním gymnáziím v ČR

Sportovní gymnázium	Dotace 2020
Praha 10	1 123 000,00 Kč
České Budějovice	1 302 000,00 Kč
Vimperk	495 000,00 Kč
Brno	2 556 000,00 Kč
Jablonec nad Nisou	1 236 000,00 Kč

Jilemnice	756 000,00 Kč
Bruntál	222 000,00 Kč
Ostrava	3 319 000,00 Kč
Jeseník	536 000,00 Kč
Prostějov	963 000,00 Kč
Pardubice	2 121 000,00 Kč
Plzeň	1 252 000,00 Kč
Kladno	1 152 000,00 Kč
Most	589 014,00 Kč
Jihlava	679 000,00 Kč
Nové Město na Moravě	574 000,00 Kč
Zlín	1 110 000,00 Kč
Celkem	19 985 014,00 Kč

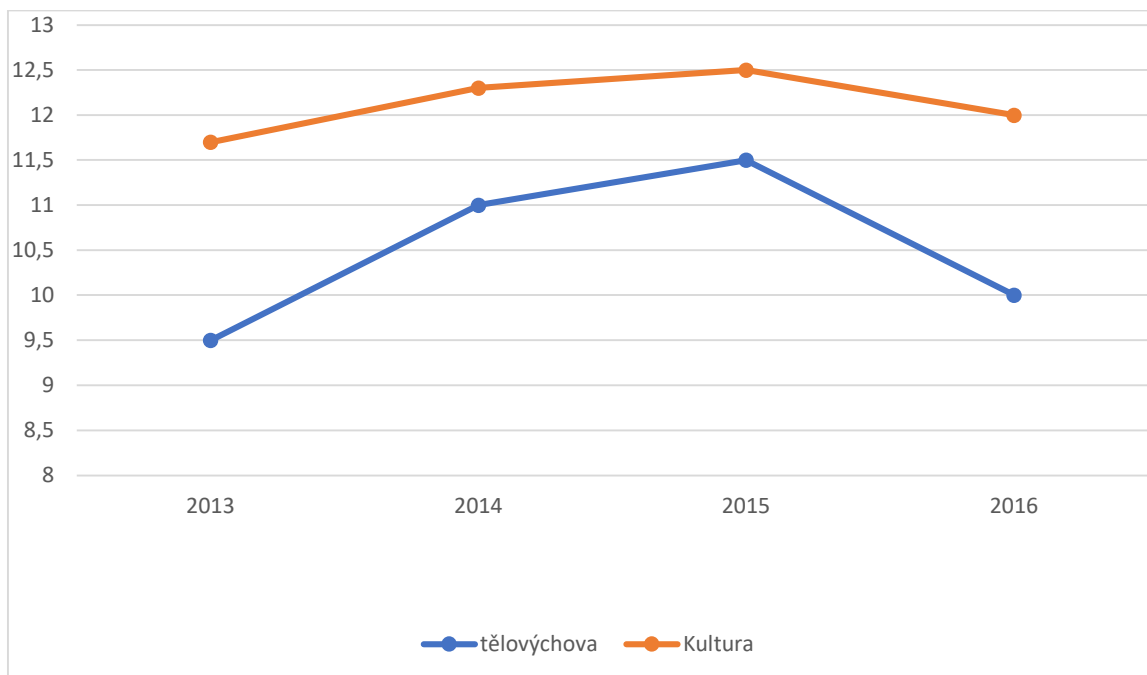
Zdroj: Vlastní zpracování dat podle MŠMR, 2020

5.6 Financování sportu z krajských a municipálních rozpočtů

Podle Hobzy a Hodaně (2010) je z největší části z tohoto financování podporována pohybová rekreace. Přesnou výši finanční podpory ale nemůžeme zjistit, protože v orgánech krajů, měst a obcí nejsou rozlišovány náklady na sport a pohybovou rekreaci.

Také se často poskytuje podpora ve formě materiálu na vybavení nebo prostory pro sportovní aktivitu. Je to tzv. materiální podpora místo podpory finanční. Také dobrým příkladem je pronájem prostorů, které patří městu nebo obci, a to za minimální příspěvek. V roce 2000 se díky schválení zákona č. 115/2001 Sb., který pojednává o pomoci sportu se zvýšily výdaje z obecních rozpočtů na podporu SK/TJ. Tyto výdaje už předčily i výdaje ze státního rozpočtu. Díky tomuto příjmu jsou modernizována a udržována centra, kam nadaná mládež chodí vykonávat pohybovou aktivitu (Novotný, 2009).

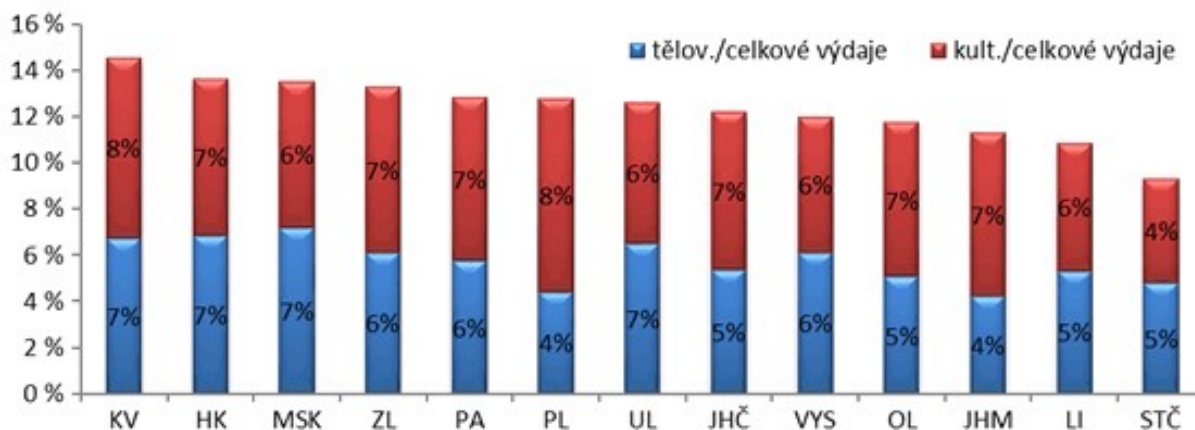
Novotný (2000) si povšiml, jaký je rozdíl mezi sportovními podmínkami v určitých krajích. Tento fakt se děje díky rozdílnému politickému důrazu a rozdílnou finanční situací obce.



Obrázek 5: Finanční podpora od obcí na kulturu a tělovýchovu

Zdroj: Vlastní zpracování podle dat Deníku veřejné správy, 2021

Podle obrázku č. 5 vidíme zvednutí výdajů do roku 2015 a pak menší pokles do roku 2016 na úroveň roku 2013.



Obrázek 6: Tělovýchovné a kulturní výdaje obcí v roce 2013 až 2016

Zdroj: Deník veřejné správy, 2021

Na obrázku č. 6 vidíme, že ne v každém kraji je podíl finančních prostředků na tělovýchovu a kulturu uvolňován stejně. A vidíme, že Karlovarský kraj měl v tomto období

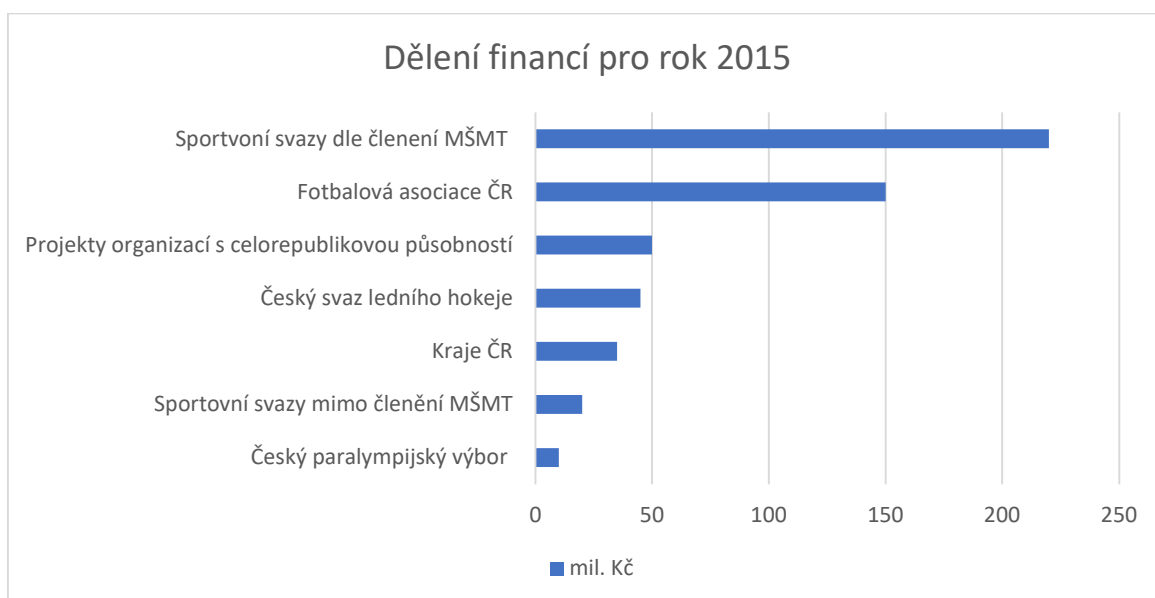
nejvyšší podíl na financování právě tělovýchovy a kultury a Středočeský kraj měl podíl nejmenší.

5.7 Financování sportu ze zisku loterijních společností

Zákon č. 202/1990, který byl obnoven v roce 2014 a to přesně 1. ledna. Tento zákon určuje rozvržení financí z odvodů zisků loterií. Vlastníci loterií a sázek jsou povinni od 1. ledna 2017 odevzdávat odvody 23 %. Novela zákona motivuje loterijní společnosti, aby při slevě až 25 % z odvodů poskytly dar v podobě finančního obnosu Českému olympijskému výboru a na sportovní aktivitu mládeže (Olympic, 2020).

Z loterijních odvodů jde poté část do státního rozpočtu a velká část po rozdělení ČOV do rozpočtů krajů a obcí na podporu sportovního rozvoje. Město Praha je řešena samostatně. Aby kraj nebo obec dostala od ČOV podporu, musí uzavřít smlouvu o daru s ČOV. Dary rozděluje ekonomický ředitel ČOV. 10 % z darů putuje na aktivity spojené s ČOV, 31 % je použito pro Fotbalovou asociaci České republiky a 9 % pro Český svaz ledního hokeje. 1 % je rozděleno mezi členy Českého paralympijského výboru, 50 % putuje mezi sportovní svazy (Olympic 2019).

Pro čerpání financí z příspěvků musí být založena smlouva mezi žadatelem a ČOV, jak už jsme psali výše a musí být pro příspěvek od ČOV zřízen speciální účet. Finance nesmí být použity na jakoukoliv pomoc podnikání, pro pořizování podílových listů, pro financování odměn. Příjemce musí nejpozději do konce března následujícího roku, co dostal příspěvek předat ČOV soupis o tom, na co a kolik vyčerpal financí z příspěvků. Výhodou je, že finance z příspěvků se mohou využívat až tři roky po přidělení příspěvku. (ČOV, 2021)



Obrázek 7: Rozdělené finanční prostředky ČOV v r. 2015

Zdroj: Vlastní zpracování dat podle Loterie pro sport, 2015

Podle obrázku č. 7 bylo mezi žadatele rozděleno 510 036 700 Kč V následující tabulce č. 4 zohledníme, kolik bylo přijato financí od loterijních společností.

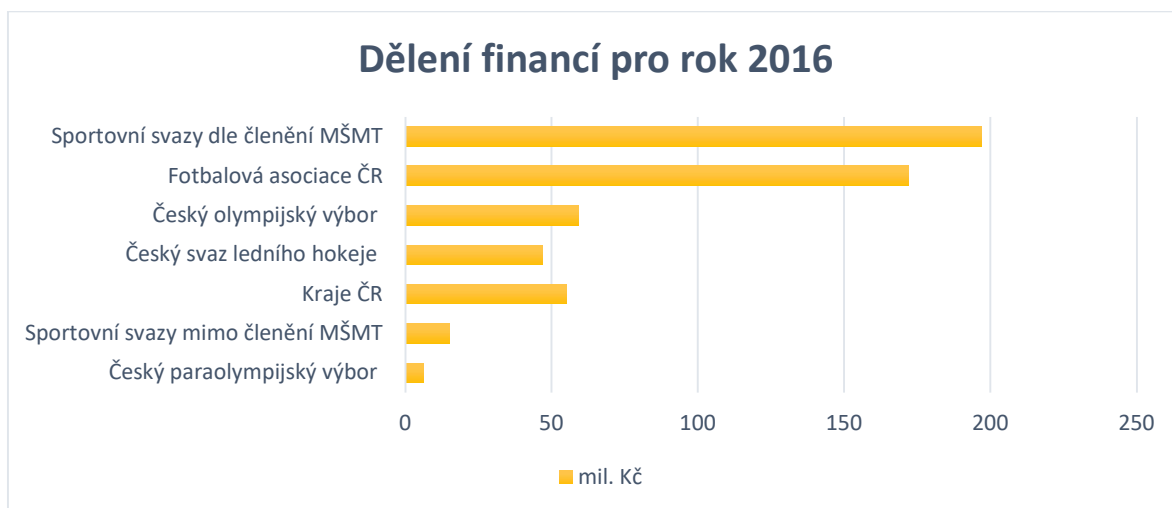
Tabulka 4: Příjem financí od loterijních společností 2015

Loterijní společnost	Přijato financí
Českomoravská loterijní a.s.	815 000 Kč
FORTUNA GAME a.s.	73 000 000 Kč
CHANCE a.s.	27 050 000 Kč
Loterie Korunka a.s.	27 050 000 Kč
MAXI-TIP a.s.	2 777 309 Kč
Saska a.s.	247 670 397 Kč
SLOT Group a.s.	1 500 000 Kč
SYNOT TIP a.s.	5 800 000 Kč
Tipsport a.s.	28 000 000 Kč
Tipsport.net a.s.	129 000 000 Kč

Victoria Tip a.s.	3 696 457 Kč
-------------------	--------------

Zdroj: Vlastní zpracování dat podle Loterie pro sport, 2015

V roce 2015 bylo přijato od loterijních společností 525 378 046 Kč. Rozdíl mezi příjmem a výdejem je tedy okolo 17, 7 mil. Kč.



Obrázek 8: Rozdělení finančních prostředků ČOV r. 2016

Zdroj: Vlastní zpracování dat podle Loterie pro sport, 2016

V roce 2016 příjem od loterijních společností byl 661 829 933 Kč, což vidíme v tabulce č. 5 a z toho bylo rozděleno mezi příjemce 651 721 598 Kč viz. obrázek č. 8. Rozdíl činil okolo 25,5 mil. Kč.

V roce 2016 byl tedy podle výpočtů autorky práce o 27,7 % vyšší finanční rozdělení mezi příjemce než v roce 2015.

Tabulka 5: Příjem financí od loterijních společností 2016

Loterijní společnost	Přijato financí
Českomoravská loterijní a.s.	365 000 Kč
FORTUNA GAME a.s.	95 000 000 Kč
CHANCE a.s.	36 200 000 Kč

Loterie Korunka a.s.	9 670 000 Kč
MAXI-TIP a.s.	2 748 197 Kč
Saska a.s.	308 800 000 Kč
SLOT Group a.s.	1 600 000 Kč
SYNOT TIP a.s.	7 000 000 Kč
Tipsport a.s.	25 400 000 Kč
Tipsport.net a.s.	172 700 000 Kč
Victoria Tip a.s.	2 416 736 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování z dat podle Loterie pro sport, 2016

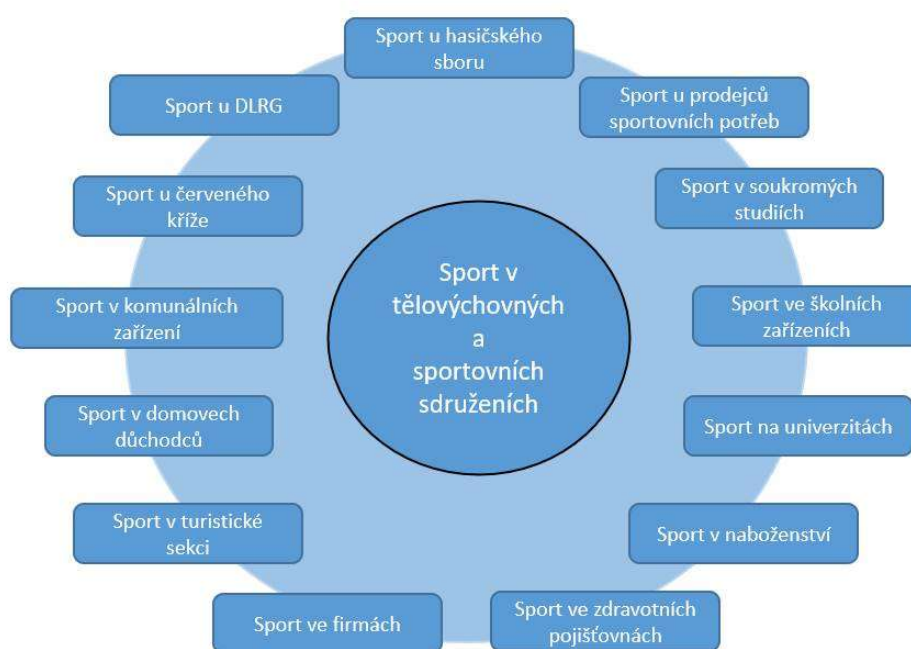
6 Sport v Německu

V této části se budeme zabývat jakou má roli sport v Německu a jeho strukturou. Dále se taky podíváme na to, jakým systémem se v Německu sport financuje.

Německo bylo v minulosti velkým odpůrcem moderního sportu. Proto je až velkým překvapením, jak velmi rozvinutý sport dnes v Německu je. Sportovní činnost je v Německu na velmi uspokojivé úrovni (Sport Nachgedacht, 2020).

V Německu je podpora populárního sportu velmi důležitým cílem, kterým se zabývají obce a státy. V Německu je sport organizován přibližně do 91 000 sportovních a gymnastických organizací. V nich sportovní aktivitu vykonává okolo 24 mil. členů, což je okolo 30 % obyvatel Německa (Bundesministerium, 2020).

V dnešní době je v Německu velmi bohatá a složitá organizační rozmanitost sportu. Sportovní činnost totiž občané neprovazují pouze ve sportovních zařízeních a klubech, ale sport občanům nabízí mnoho dalších organizací a institucí.



Obrázek 9: Organizační formy sportu v Německu

Zdroj: Vlastní zpracování dat dle Sport Nachgedacht, 2020

Na obrázku č. 9 vidíme, kdo všechno nabízí občanům sport. Jsou to hasiči, domovy důchodců, kostely, obce, univerzity, firmy, turisté, červený kříž, DLRG (Německá společnost pro záchranu života) atd. V Německu lidé provozují nejvíce sportovní činnost v klubech nebo neziskových organizacích.

Německý systém sportu lze rozřadit do třech pilířů. Na následujícím obrázku bude znázorněno schéma rozřazení.



Obrázek 10: Pilíře sportovního systému v Německu

Zdroj: Vlastní zpracování dat dle Sport Nachgedacht, 2020

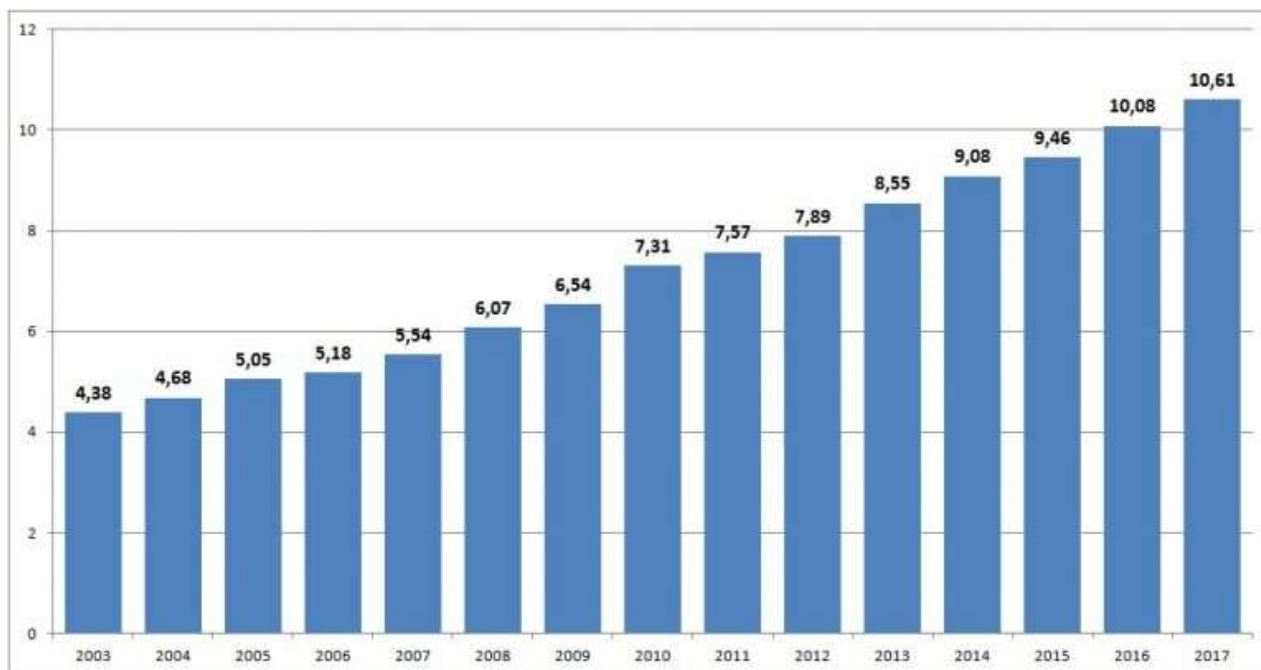
Na obrázku č. 10 vidíme, sportovní systém, který se dělí do třech pilířů. Prvním z nich je státní organizovaný sport, druhý je neziskový organizovaný sport a třetím je soukromý organizovaný sport.

- **Státem organizovaný sport:** Má hierarchickou strukturu od obce přes okres, stát až po federální úroveň. Obce jsou odpovědné za propagaci klubů, údržbu a rozvoj sportovních zařízení. Zpravidla v obcích funguje sportovní správa. Federální státy jsou primárně odpovědné za školní sporty. Podílejí se také na rozvoji sportovních zařízení a odpovídají za zájmy mladých sportovců. Ministerstvo, které je nejdůležitější ve vývoji sportu v Německu je Spolkové Ministerstvo vnitra. Podle ústavy Německa je toto ministerstvo odpovědné za zájmy výkonného sportu. Toto ministerstvo má také za úkol financování

infrastruktury, financování sportovních federálních svazů, financování sportů pro zdravotně postižené sportovce a mnoho dalších. Důležitou roli hraje také výzkum sportu v Německu. Sportovní věda byla poprvé použita v Německu a našla si mnoho nástupců po celém světě.

- **Neziskový organizovaný sport:** Jde o dobrovolné sdružení občanů, které se vyznačuje dobrovolným členstvím, nezávislostí na státu, orientací na zájmy členů a dobrovolnou prací.
- **Soukromý organizovaný sport:** Pro rozvoj sportu je stále nejdůležitější právě soukromé organizace. V Německu se opravdu hodně projevil trend fitness studií a Německo ve srovnání s jinými státy Evropy obsadilo první příčku v počtu členství ve fitness studiích, protože právě Německo je státem, který obsazuje první příčky počtu obézních občanů v Evropě. V Německu se podařilo kladně zidealizovat přístup ke zdravému životnímu stylu. Členství do fitness studií mělo v Německu v roce 2017 10,08 mil. občanů. I ostatní soukromé organizace v Německu zaznamenaly větší zájem o svoje služby než v minulých letech (Sport Nachdegacht, 2020).

Na obrázku č.11 můžeme vidět razantní vzestup zájmu o sportovní činnost ve fitness centrech.

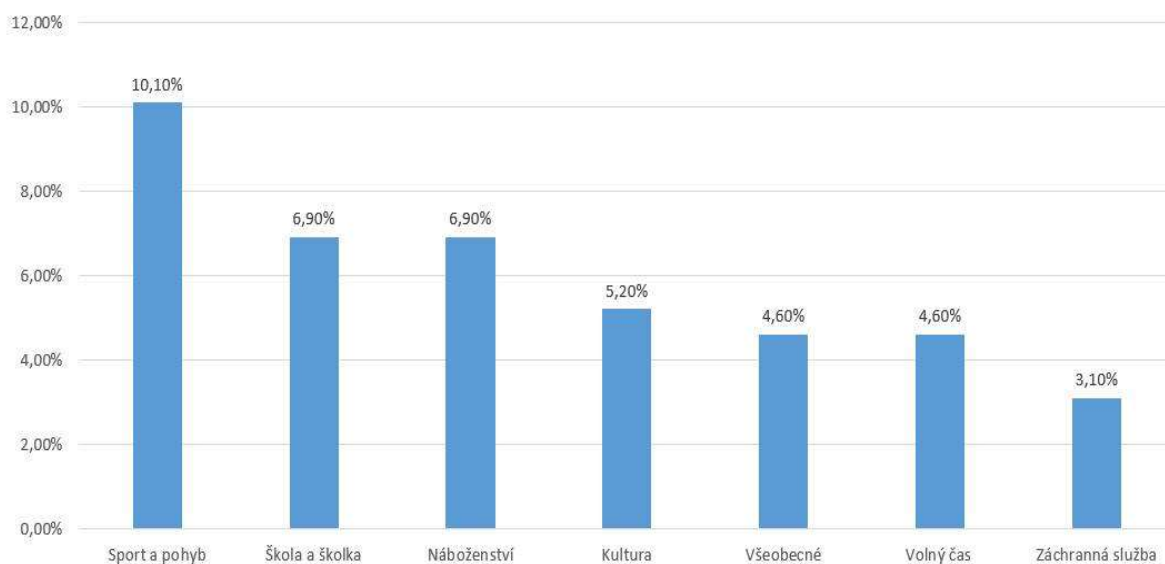


Obrázek 11: Vzestup členství ve fitness centrech v Německu v milionech

Zdroj: Statista, 2017

Dobrovolnictví v Německu

Dobrovolná práce je nejrozšířenější právě v oblasti sportu. I v Německu je dobrovolnictví velmi důležité pro fungování sportovních klubů. Údaje z Německé sportovní olympijské federace z roku 2014 ukazují, že v Německu působí v oblasti sportu přibližně 8,6 mil. obyvatel a z toho působí více jak 1 mil. dobrovolníků jako školitel a instruktor. Každý dobrovolník odpracuje průměrně 13,4 hodin neplacené práce měsíčně. Když to převedeme na Německo jako celek, tak je to 22,5 mil. hodin měsíčně. Na obrázku č.12 je znázorněna dobrovolná práce v různých oblastech u obyvatelstva staršího 14 let v roce 2009 v Německu. Vidíme, že velká část jsou právě dobrovolníci v oblasti sportu a druhé místo zauímají dobrovolníci v oblasti škol (DOSB, 2015).



Obrázek 12: Dobrovolná práce obyvatelstva Německa v roce 2009

Zdroj: Vlastní zpracování dat dle DOSB, 2015

7 Financování sportu v Německu

Cílem financování sportu v Německu je posílit roli sportu. Jednotlivé spolkové země mají ve sportu velkou nezávislost. Německé financování sportu zahrnuje tři principy. Prvním principem je autonomie, druhým subsidiarita a třetím partnerství. Nejdůležitější u financování sportu je princip subsidiarity. Tento princip vypovídá to, že stát poskytuje finanční podporu sportu jen tehdy, když jsou vyčerpány vlastní možnosti sportu. Autonomie je princip, který zajišťuje, aby se sportovní organizace a kluby mohly svobodně rozvíjet a samostatně jednat. A posledním principem je partnerství, které umožňuje spolupráci mezi sportem a státem na všech úrovních. Oba jednají samostatně, ale úzce spolupracují.

Spolupráci sportu a státu charakterizují rozsáhlé debaty o financování, podpoře sportu a zakládání nových sportovních zařízení. Vždy se ale dodržují tři principy, které jsou uvedené výše (Sport Nachgedacht, 2020).

Sport v Německu je financován třemi hlavními způsoby. Nejdůležitější příspěvek je poskytován daňovými poplatníky, který podporuje sport na všech úrovních. Spolkové Ministerstvo vnitra financuje hlavně výkonnostní a olympijský sport a další podpora sportu přichází z federálních fondů (Bundesministerium, 2020).

Německá olympijská sportovní federace (dále jen DOSB) je nevládní zastřešující organizace pro organizovaný sport v Německu. Byla založena roku 2006 a zastupuje velké množství sportovních organizací jako je 91 000 sportovních klubů a organizací. DOSB je tedy největší organizace v Německu. Mezi jeho úkoly patří rozvoj sportu, zabývá se všemi úrovněmi sportu a podporuje sport školní. DOSB je také poskytovatel služeb pro své členy (DOSB, 2020).

Hlavním orgánem, který řídí sport v Německu je Spolkové Ministerstvo vnitra, které jak už jsme uvedla výše má za úkol financování sportu v Německu a celkovou podporu a rozvoj sportovní činnosti. Podporuje sport na všech úrovních. Podpora sportu Německa je realizována skrz dotace (Sport Nachgedacht, 2020).



Obrázek 13: Rozpočet Spolkového Ministerstva vnitra na sport v milionech EUR

Zdroj: Vlastní zpracování dat podle Bundesministerium, 2018

Na obrázku č. 13 vidíme kolik Spolkové Ministerstvo vnitra uvolnilo financí do oblasti sportu za určité roky. Z grafu je patrné, že v roce 2016 ministerstvo podpořilo sport částkou 168 298 000 mil. EUR, což je o 32,43 % více než v roce 2008. Vidíme, že finanční podpora má vzrůstající tendenci.

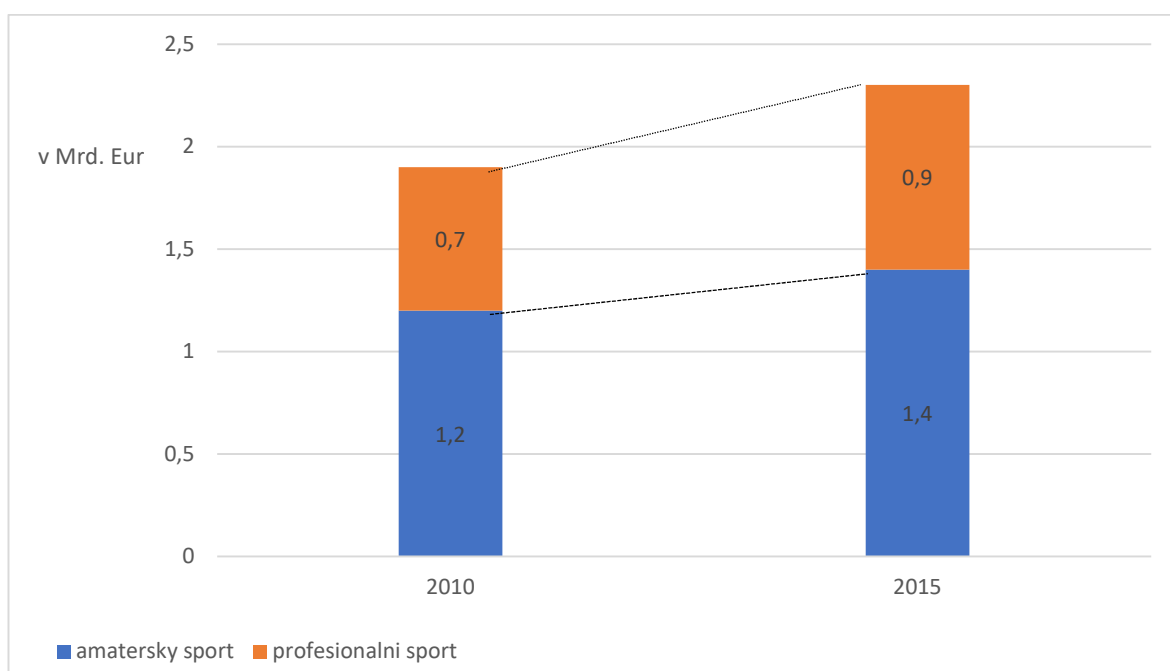
Významnou roli v podpoře sportu hraje také sponzoring. Na následujícím obrázku č. 14 je znázorněno pět loterijních společností, které sponzorují sport největšími částkami. Každá společnost sponzoruje určité sportovní kluby, které jí na oplátku dělají reklamu. Sponzoring je jako u nás ve formě finanční i materiální.

Tabulka 6: Loterijní společnosti, které v roce 2019 přispěly největší částkou

Loterijní společnost	Roční částka sponzorství
Tipico	11,05 mil. EUR
Bwin	6,45 mil. EUR
Lotto	4,65 mil. EUR
Sunmaker	2,65 mil. EUR
Bet-at-home.com	2,3 mil. EUR

Zdroj: Vlastní zpracování dat podle Sponzors, 2019

Významnou roli v podpoře sportu hraje také sponzoring. Na obrázku č. 14 je znázorněno pět loterijních společností, které sponzorují sport největšími částkami. Každá společnost sponzoruje určité sportovní kluby, které jí na oplátku dělají reklamu. Sponzoring je jako u nás ve formě finanční i materiální.

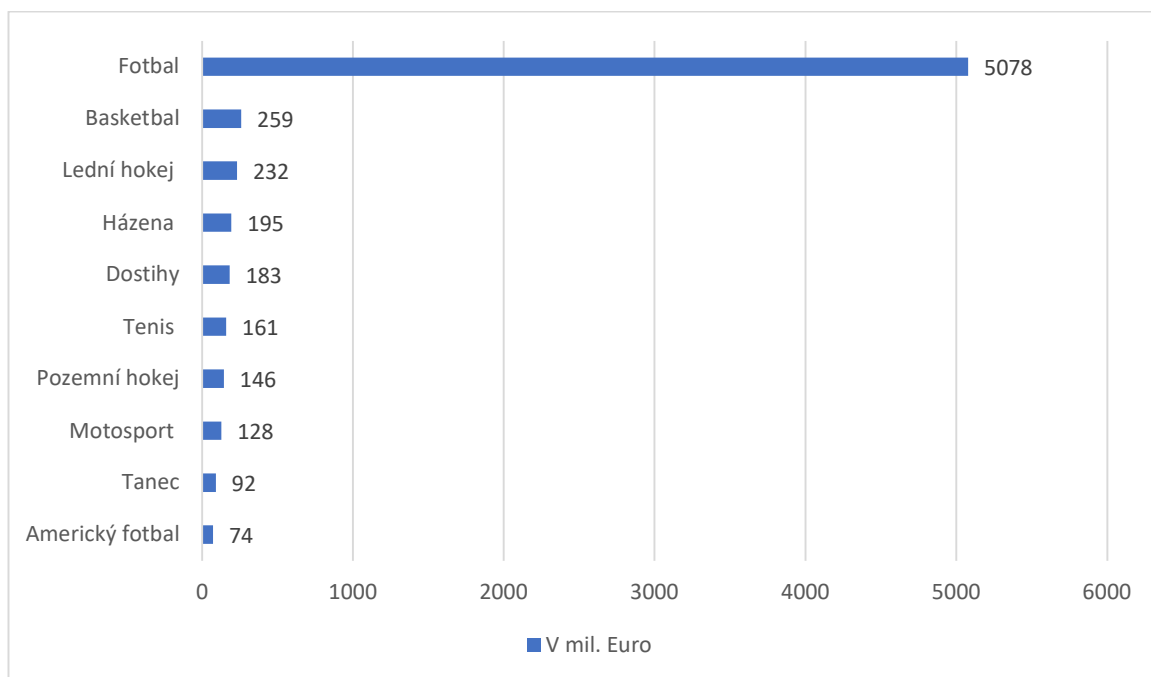


Obrázek 14: Sponzorské výdaje společnosti populárního a vrcholového sportu

Zdroj: Vlastní zpracování dat podle Bundesministerium, 2018

Na obrázku č. 14 vidíme rozdíl mezi sponzorskými výdaji společnosti mezi rokem 2010 a 2015. Částky jsou v miliardách Euro. Modré části znázorňují sport vrcholový a zelené části v grafu znázorňují sport populární. Sport populární je všechen sport, který nespadá pod

sport vrcholový. Vidíme, že sponzorské výdaje pro obě oblasti sportu stouply o 16,04 % (Bundesministerium, 2018).



Obrázek 15: Výdaje domácností do oblasti sportu v roce 2015

Zdroj: Vlastní zpracování dat podle Bundesministerium, 2018

Obrázek č. 15 nám znázorňuje v mil. EUR výdaje domácností pro 10 nejoblíbenějších sportů v Německu občany nad 16 let v roce 2015. Vidíme, že fotbal zaujal s přehledem první místo, kde roční výdaje domácností v Německu na fotbal překročí 5 mil. EUR (Bundesministerium, 2018).

Domácnosti do sportu přispívají členskými příspěvky, vstupenkami, poplatky za kurzy, pronajímáním sportovních ploch, koupí vybavení, dary (Sport Nachgedacht, 2020).

8 Návrh zlepšení financování sportu v České republice

V této části se zaměříme na to, jak by autorka práce vylepšila financování sportu v České republice.

V první řadě si myslím, že by bylo určitě v porovnáním s Německem dobré, zavést pevný model financování, který by byl stejný a pevně daný několik let. V Německu mají osvědčený systém několik let, který se nemění. Z mého pohledu jsou problémem sportovní dotace. Každý rok je vypisovaný různý počet a jiné dotační programy, které jsou velmi složitě a nepřehledně zavedené. Mají mnoho podmínek, které jsou v mém pohledu nepřehledné, a mnohdy ani samotné kluby nevědí, zda si o tu konkrétní dotaci vůbec mohou zažádat. Od roku 2020 postupně přebírá Národní sportovní agentura úkoly Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a v polovině roku 2021 má MŠMT předat už celou agendu sportu NSA. Dotace už nebude rozdělovat MŠMT, ale právě NSA. NSA má stabilizovat a jasně určit pravidla. Myslím si, že to bude mít do budoucna určitě kladný dopad. MŠMT nemá totiž v kompetenci pouze sport ale i další oblasti, a proto se nemůže sportovní oblasti věnovat naplno. Myslím si, že předat úkol financování sportu NSA je správným rozhodnutím.

Dále bych navrhovala, aby se Národní sportovní agentura zabírala problémem, kterým je zastaralost sportovních zařízení. Jak je v práci uvedeno, tak v České republice je mnoho sportovních zařízení, které potřebují nutnou modernizaci a také zvýšit počet sportovních zařízení. Na počet sportovních klubů a organizací v České republice je stále málo sportovních zařízení, kde se dá sportovní aktivita vykonávat. Sportovní zařízení by se mělo uzpůsobit dětem a mládeži. Myslím si, že je důležité vézt mladou generaci ke sportu už od samých začátků, aby si ke sportu utvořili kladný vztah a celý život se udržovali v kondici. S ohledem na rostoucí obezitu a stárnutí obyvatelstva je důležité občany vézt ke sportu od samých začátků života, aby v budoucnu netrpěli obezitou, byli více pohybliví a netrpěli na civilizační onemocnění. Tento fakt ovlivňuje výdaje státu na zdravotní péči a přídatky právě pro tuto skupinu obyvatelstva.

Nejdůležitější změnou do budoucna, která by podle mě měla nastat je zřízení samostatného ministerstva pro sport. Zřízení samotného ministerstva je na několik let, protože legislativa pro tuto změnu je velmi složitá, ale Česká unie sportu už několikátým rokem dává návrhy pro jeho vznik. Ministerstvo sportu by mělo kompetence pouze pro sport a jeho financování. Hlídalo by vývoj vypsání koncepcí na určité roky a jejich plnění, rozdělovalo a kontrolovalo dotační programy. Díky samostatnému ministerstvu by se mohlo

zrychlit samostatné vypláčení dotací, na které se aktuálně dlouho čeká a mohl by se zaběhnout jednotný vyhovující systém financování, který by byl několik let stejný.

9 Závěr

Význam sportu ve společnosti na celém světě stále sílí. Bez finanční podpory bychom ale sporty provozovat nemohli. V novodobé době se sporty stále vyvíjí a přibývají nové sportovní disciplíny, také se stal velmi důležitým prvkem naší doby zdravý životní styl, který ke sportu neodmyslitelně patří. Na sportovní činnost jsou kladeny větší požadavky než dříve, ale tato skutečnost nám také říká to, že sport a sportovní prostředí potřebují větší finanční podporu.

Práce je rozdělena na několik částí. V první části vysvětlujeme základní pojem sport a jeho rozdělení. Také popisujeme, jak a proč je důležitý sport ve společnosti a co nám přináší. Dále se věnujeme sponzoringu a dobrovolnictví. Nakonec popisujeme jednotlivé sportovní orgány v České republice. V následující části se dozvídáme, jak vypadal a jak byl podporován sport po roce 1989 v České republice. Další část je zaměřena na sport a financování sportu v Německu a poté v poslední části navrhuji, co by pomohlo České republice k lepší finanční podpoře sportu.

Popis financování sportu v České republice a jeho návrh na zlepšení byl také hlavním cílem této práce. Díky popisu systému financování, jsem si uvědomila určité nedostatky, a poté jsem mohla navrhnout i možné změny, které by posunuly podporu sportu na vyšší úroveň. Jedním z možných změn je založení vyhraněného ministerstva pouze pro sport, které by pomohlo lepšímu financování a rychlejšímu systému. Také s porovnáním právě s financováním sportu v Německu by bylo příhodné, aby se v České republice zavedl systém, který by byl plně vyhovující, ale byl stálý a neměnil se. O tuto podobu teď bude usilovat Národní sportovní agentura.

Jsem ráda, že mně tato práce pomohla zdokonalit mé znalosti v tomto okruhu, protože bych se sportu chtěla věnovat i do budoucna.

10 Seznam použitých zdrojů

- BÍLÁ KNIHA O SPORTU. 2007. [online]. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [cit. 2021-7-3]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/sport/bila-kniha-o-sportu>
- BUNDESMINISTERIUM DES INNERN, FÜR BAU UND HEIMAT. 2018. [online]. Frankfurt am Main [cit. 2021-7-6]. Dostupné z: <https://www.bmi.bund.de/DE/startseite/startseite-node.html>
- BUNDESMINISTERIUM DES INNERN, FÜR BAU UND HEIMAT. 2020. [online]. Frankfurt am Main [cit. 2021-7-6]. Dostupné z: <https://www.bmi.bund.de/DE/themen/sport/sport-node.html>
- ČESKÝ OLYMPIJSKÝ TÝM. 2021 [online]. Praha [cit. 2021-11-2]. Dostupné z: <https://www.olympijskytym.cz/>
- ČESKÝ OLYMPIJSKÝ VÝBOR. 2021. [online]. Praha [cit. 2021-7-2]. Dostupné z: <https://www.olympijskytym.cz/zakladni-informace>
- ČESKÁ UNIE SPORTU. 2013. [online]. Praha [cit. 2021-7-2]. Dostupné z: <https://www.cuscz.cz/o-nas/co-je-cus.html>
- DOSB. 2015. *Broschüre ehrenamt und freiwilliges engagement im Sport*. [online]. Frankfurt am Main [cit. 2021-7-7]. Dostupné z: <https://ehrenamt.dosb.de/>
- DOSB. 2020. *Deutscher Olympischer Sportbund*. [online]. Frankfurt am Main [cit. 2021-7-6]. Dostupné z: <https://www.dosb.de/ueber-uns/leitbild-strategie-arbeitsprogramm>
- DUDROVÁ, Irena. 2005. *Základní aspekty sportovního marketingu*. Ostrava: VŠB-Technická univerzita Ostrava. ISBN 80-248-0827-7.
- HOBZA, Vladimír a Jaroslav REKTOŘÍK. 2006. *Základy ekonomie sportu*. I. Praha: Ekopress. ISBN 80-86929-04-3
- HODAŇ, Bohuslav. 1997. *Úvod do teorie tělesné kultury*. 2. opravné vydání. Olomouc: Univerzita Palackého. ISBN 8070677821 9788070677827.
- HODAŇ, Bohuslav. 2010. *Financování tělesné kultury jako složky občanské společnosti*. Olomouc: Univerzita Palackého. ISBN 9788024426587.
- FRIČ, Pavol a Tereza POSPÍŠILOVÁ. 2010. *Vzorce a hodnoty dobrovolnictví v české společnosti na začátku 21. století*. Praha: Agnes. ISBN 9788090369689.
- GREXA, Ján a Milena STRACHOVÁ. 2011. *Dějiny sportu: Přehled světových a českých dějin tělesné výchovy a sportu*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-5458-5.

- ICN, kolektiv autorů, et al. 2001. *Dobrovolníci v neziskových organizacích*. Praha: Informační centrum neziskových organizací, o.p.s., 24 s. ISBN 80-86423-05-0.
- KPMG. 2012. [online]. Praha [cit. 2021-7-2]. Dostupné z: <https://home.kpmg/cz/cs/home.html>
- MARKE. 2016. *Sponzoring*. [online]. Praha [cit. 2021-7-1]. Dostupné z: <http://www.marke.cz/sponzoring/>
- MŠMT. 2020. *Investiční dotace*. [online]. Praha [cit. 2021-7-5]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/sport-1/investice>
- MŠMT. 2016. *Koncepce podpory sportu 2016-2025*. [online]. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [cit. 2021-7-1]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/sport-1/koncepce-podpory-sportu-2016-2025>
- MŠMT. 2020. *Neinvestiční dotace*. [online]. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [cit. 2021-7-5]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/sport-1/odkazy>
- MŠMT. 2020. *Rozdělení finančních prostředků pro sportovní gymnázia*. [online]. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [cit. 2021-7-27]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/sport-1/rozvojovy-program-podpora-pripravy-sportovnich-talentu.cz/>
- MŠMT. 2010. *Závěrečný účet kapitoly mšmt za rok 2010* [online]. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [cit. 2021-10-25]. Dostupné z <http://www.msmt.cz/ekonomika-skolstvi/zaverecny-ucet-kapitoly-msmt-za-rok-2010>
- NÁRODNÍ SPORTOVNÍ AGENTURA. 2021. [online]. Praha [cit. 2021-7-3]. Dostupné z: <https://agenturasport.cz/>
- NOVOTNÝ, Jiří. 2009. *Ekonomika sportu: vybrané kapitoly*. Vyd. 2. Praha: Oeconomica. ISBN 978-80-245-1521-2.
- NOVOTNÝ, Jiří. 2010. *Ekonomika sportu*. Praha: ISV nakladatelství. ISBN 80-85866-68-4.
- NOVOTNÝ, Jiří. 2011. *Sport v ekonomice*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7357-666-0.
- OREL. 2012. [online]. Praha [cit. 2021-7-5]. Dostupné z: <http://orel.cz/>
- PENÍZE, EKONOMIKA, ANALÝZY, KOMENTÁŘE. 2017. [online]. Praha [cit. 2021-7-2]. Dostupné z: <https://www.peak.cz/jako-vosy-med-aneb-proc-sport-tolik-pritahuje-sponzory/2207/>

- PORTÁL NÁRODNÍ SPORTOVNÍ AGENTURY. 2021. *vypsané výzvy*. [online]. Praha [cit. 2021-7-5]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/sport-1/odkazy>
- SDRUŽENÍ SPORTOVNÍCH SVAZŮ ČESKÉ REPUBLIKY. 2021. [online]. Praha [cit. 2021-7-5]. Dostupné z: http://www.sporty-cz.cz/8_o-nas
- SLEPIČKOVÁ, Irena. 2005. *Sport a volný čas: vybrané kapitoly 2*. 2. Vydání. Praha: Karolinum. ISBN 80-246-1039-6.
- SOKOL 2021 [online]. Praha [cit. 2021-7-5]. Dostupné z: <https://www.sokol.eu/>
- SPONSONRS. 2019. *Die Strategien der Glücksspielanbieter*. [online]. Hamburg [cit. 2021-7-3]. Dostupné z: <https://www.sponsors.de/news/themen/sponsoring-die-strategien-der-gluecksspielanbieter>
- SPORT NACHDEGACHT. 2020. *Strukturen des Sports in Deutschland*. [online]. Tübingen [cit. 2021-7-4]. Dostupné z: https://sport-nachgedacht.de/wiss_beitrag/strukturen-des-sports-in-deutschland-i/
- SPORTOVNÍ LISTY. 2017. *Organizace sportu*. [online]. Praha [cit. 2021-7-10]. Dostupné z: <http://www.sportovnilisty.cz/sport-a-stat/organizace-sportu-aneb-co-kdo-ve-sportu-dela/>
- STATISTA. 2017. *Sport & Fitness*. [online]. Hamburg [cit. 2021-7-4]. Dostupné z: <https://de.statista.com/statistik/daten/studie/247219/umfrage/beliebte-sportarten-zum-erhalt-der-fitness/>
- STRACHOVÁ, Milena. 2013. *Sport a Český svaz tělesné výchovy po roce 1989*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-6709-7.